B.A.R.P.R. PERIODICE I I 16909 F.S
1943-1944
1-10

Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 30.520/1930

Anul VII, Nr. 1—2 **Maiu-Iunie 1943**

ROMÂNIA EROICĂ

Director: ION COLFESCU-Delaturda

Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, Strada Antim, 19

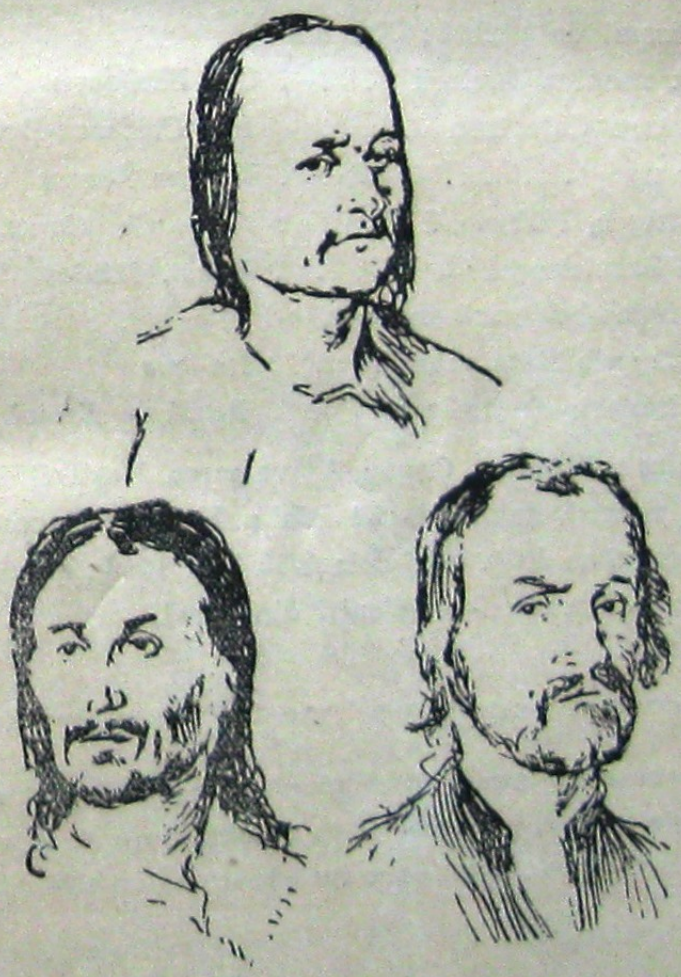

HORIA, CLOŞCA şi CRIŞAN

Imprimeriile „Informaţia Zilei" Str. Academiei 17. Bucureşti.

CUPRINSUL:

România Eroică în al VII-lea an de existenţă . . . . . *România Eroică*
Invierea (versuri) . . . . . *Ion Al. Bran-Lemeny*
Bastionul lui Traian . . . . . *Ion Colfescu-Delaturda*
Dreptatea Românească . . . . . *Flavius*
Fenomenul rus . . . . . *Pr. C. Dron*
De pe Câmpul de război: Cum am petrecut noaptea Invierii . . . *Gh. Făcăoaru*
Cel mai mare Cataclism . . . . *Ion Colfescu-Delaturda*
Noi (versuri) . . . . . *Verona Brateş*
Dela Dantzig la Pădurea Katyn . . *Alex. Gr. Cantacuzino*
Epigrama Românească . . . . . *Const. Râuleţ*
Victoria iudeo-bolşevică-anglo-saxonă, o imposibilitate morală . . *Italicus*
Dr. Ion Băltariu (necrolog) . . . *România Eroică*

Cronica: Octavian Goga; Aniversarea Naşterii Romei şi Serbarea noastră naţională 10 Mai; Expoziţia româno-germană; Adunarea de la Blaj dela 3/15 Mai 1948; Manifestările artistice; — Reviste; — Spicuiri din presă.

Numai aceia vor purta titlul glorios de educatori ai generaţiilor de mâine, cari vor fi în acelaş timp eroi spirituali ai neamuui în care au văzut umina zilei.

Din „Spirit şi Materie"
de I. Colfescu-Delaturda

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

Anul VII, Nr. 1—2 — Maiu-Iunie 1943

ROMÂNIA EROICĂ

REVISTA PENTRU PROMOVAREA ROMÂNISMULUI

Director: Ion Colfescu-Delaturda | APARE LUNAR | Redacţia şi Administraţia Bucureşti, Str. Antim, 19 Telefon 4.86.16

România Eroică în al VII-lea an de existenţă

In 1931 am asistat la Veneţia la serbarea naţională a Italiei, *Naşterea Romei.* Pe lângă ceremonialul obişnuit al transmisiunii puterilor între generaţii, conform ritualului fascist, s'au decorat cu un fapt impresionant vr'o 40 de copii pentru fapte eroice. Faptul decorării a ţinut loc de orice discurs în faţa imenselor mulţimi din Piaţa San Marco. Fapte, nu vorbe.

Aceasta e şi linia noastră de conduită. Fapte, nu vorbe.

In decursul celor şase ani de existenţă, nu am răspândit idei, ci sângele şi viaţa noastră. Tinerii noştri confraţi au recunoscut faptul şi au vibrat puternic alături de noi. Scrisul lor e cea mai elocventă presentare şi garanţie de viitor.

Avem un ideal sfânt, care ne animează, care constitue raţiunea noastră de a fi. Acesta ne-a pus condeiul în mână în Mai 1937. De acest ideal nu ne-am îndepărtat nici un moment.

Nu spunem ce am făcut în cei şase ani scurşi, nici nu desfăşurăm programe pentru viitor. Nici nu le avem şi nici nu le vrem formulate ostentativ.

Programul este în inima şi sufletul nostru. Face una cu fiinţa noastră; una cu fiinţa spirituală a neamului nostru, a fiecărui român de sânge. Noi nu facem decât să evocăm şi să punem în valoare; să agităm un stindard scump oricărei inimi de român.

Nu ne plângem de greutăţi. Nu facem încriminări celor ce nu ne răsplătesc munca şi sacrificiile, celor ce nu ne ajută, nu ne înţeleg sau nu vor să ne înţeleagă.

Noi ne urmăm drumul fără şovăire. Şi nu putem să rătăcim, pentrucă acest drum e croit din însăşi carnea şi sângele

nostru, din carnea şi sângele neamului în care am văzut lumina zilei.

Nu vorbe, ci fapte. Sânge şi viaţă. Aceasta dăm noi. Eroismul e de ordine spirituală. El izvorăşte din adâncurile nepătrunse ale fiinţei noastre. De aceea nu vorbim, ci luptăm; nu discutăm, ci trăim.

De aceea nu am etalat programe, ci am reprodus în ultimele două numere ale revistei, unele din multele dări de seamă din ziare şi reviste, din cari să se poată vedea cari sunt, cari pot fi perspectivele noastre de viitor şi cari au fost, au putut să fie, roadele străduinţelor noastre de până acum.

Suntem mulţumiţi când constatăm că tinermea ţării vibrează puternic alături de noi, că formează una cu sufletul şi inima noastră. Constatarea aceasta e un balsam binefăcător, cea mai reconfortantă încurajare şi singura garanţie de viitor.

ROMÂNIA EROICĂ

Invierea

Invierea este taina vieţii.
E viaţa peste veşnicie.
Ea e avântul tinereţii,
In ritm etern de înoire.

Trezeşte-te, o neam al meu
Şi trupul scutură-ţi de sgură.
In luptă e, cu Dumnezeu,
Intregul iad, zvâcnind de ură...

Zadarnic cată alte forme
Cârpacii vieţii, în neştire,
Căci numai din dureri enorme
Renaşte omul, prin iubire...

ION AL. BRAN-LEMENY

Bastionul lui Traian

Am asistat la o conferinţă a unui mare om politic, unul din principalii stâlpi ai partidelor noastre politice de altădată. Conferinţa avea un conţinut politic şi s'a terminat cu veşnicul refren : **Reîntregirea.**

Că un as al vechii garde politice a conchis la reîntregire nu poate surprinde pe nimeni, deşi atmosfera ambiantă îl învălue şi îl contrazice. Dar ceeace trebue să dea naştere la adânci îngrijorări e faptul că sala era arhiplină cu tot ce are mai reprezentativ capitala ţării şi că această sală a primit conferinţa, pe conferenţiar, şi mai ales concluziile lui cu aplauze frenetice.

Aceasta însemnează că anumite elemente ale claselor noastre suprapuse înoată încă în vechile idealuri de viaţă şi că epocalele evenimente prin cari trecem nu sunt în stare să le scoată din vechia rutină. Aceşti oameni nu au înţeles că graniţele unui popor nu sunt sacrosancte că aceste graniţe nu pot fi decât expresiunea vredniciei lui, a misiunii lui istorice ; că astăzi se făuresc noui destine, că ce a fost s'a perimat ; că noi avem sau nu avem anumite graniţe, după cum suntem sau nu suntem vrednici de ele.

Noi am spus în această revistă, încă dela începutul existenţei ei, şi înainte de a se declanşa acest război, că totul e revizuibil, că nimic nu se anchilozează, că graniţele noastre se întind până acolo, până unde radiază spiritualitatea noastră creatoare, că ele nu pot fi decât fructul vredniciei noastre.

In lumea nouă care se naşte, nota dominantă e solidaritatea internă şi internaţională. La interior popoarele trebue să pue în valoare elementele lor optime, să-şi ridice potenţialul lor creator la maximum, şi să se prezinte cu el în concertul internaţional. Şi pentruca să ajungă la acest rezultat, purificarea etnică şi ridicarea păturilor largi ale poporului făuritor de stat este primul pas pe care trebue să-l facă. Iar în ce priveşte viaţa internaţională, ierarhizarea popoarelor, aceeaş solidaritate urmează să dicteze conformaţiunea lor teritorială şi locul ce li se cuvine în concertul universal.

Granițele unui popor se întind, până acolo, unde spiritualitatea lui creatoare le justifică. Ele pot fi operă de forță, însă de forță pusă în serviciul spiritualității creatoare. Altfel sunt construcții de carton cari se năruesc la cea dintâi adversitate.

Solidaritate internă, solidaritate internațională ; purificare internă, purificare continentală ; ridicarea la suprafață a specificului etnic pretutindeni și punerea în valoare a popoarelor în raport cu vrednicia lor ; acesta e firul roșu în jurul căruia se făuresc astăzi destinul popoarelor, destinul nostru, destinul claselor sociale, destinul tuturor.

Poziția pe care ne puneam noi până acum este perimată și meschină. Noi nu avem granițe sacrosancte. Nu avem o țară de reîntregit. Noi constituim un popor mare care face una cu spiritualitatea Europei, chemată la viață proprie. Acestui popor trebue să i se asigure un loc sub soare în raport cu vrednicia lui, cu trecutul lui multimilenar, cu misiunea istorică pe care ni-o impune însăși existența noastră în aceste părți, pe care ni-o impune Europa însăș al cărei bastion de apărare am fost în trecut și va trebui să fim în viitor.

Nu numai moștenirea noastră milenară, și poziția noastră geografică, ci și obligațiunile inerente solidarității internaționale ne impun un stat nou și frontiere mult lărgite față de cele pe cari le-am avut în 1940.

Aceasta trebue să o știm și să o trăim noi, fiecare român de sânge. Aceasta trebue să o strigăm și să o susținem pretutindeni peste hotare, ca să se audă și să înțeleagă și cei mai puțin înțelegători și cei cari nu ne cunosc sau nu vor să ne cunoască.

Trebue să avem curajul adevărului ; să ne vedem situația limpede. Granițele noastre viitoare stau astăzi în vârful baionetelor soldatului român. Noi singuri ne făurim viitorul. Va trebui să fim mai mult decât am fost, sau să nu mai fim. Astfel se pune problema.

Nu putem să reînviem viața de parazitism de dinainte de război, nici aspirațiunile statice de atunci. Ar fi sinuciderea, ar fi moartea.

Astăzi suntem dinamici, suntem în rândul demiurgilor. Astăzi trebue să realizăm, nu granițele dela 1918, ci granițele etnice ale poporului român, spațiul vital care să-i asigure desvoltarea lui în viitor și îndeplinirea misiunii istorice ce-i este hărăzită.

Nu avem o voce destul de puternică pentruca să strigăm ca să fim auziți pretutindeni, în țară și peste hotare în toate cercurile conducătoare, că tema reîntregirii este perimată și meschină, că această temă e a strigoilor trecutului, că noi astăzi cerem un stat mare și puternic așezat pe bazele etnice ale poporului român, în spațiul vital ce i se cuvine și clasificat în concertul celorlalte popoare în raport cu spiritualitatea lui animatoare, cu misiunea lui istorică, cu necesitățile imperioase de purificare ale Europii, cu solidaritatea și dreptatea imanentă internațională.

Să reflectăm : **de unde am plecat și unde vrem să ajungem !**

Anul 1940 a fost pentru noi un cataclism. L-am meritat noi ca popor ?

Desfășurarea evenimentelor de atunci încoace e elocventă. Am sângerat din toți porii. Am contribuit la sacrificiile pentru război în rândul al treilea printre aliații noștri din Europa. Nu am precupețit nimic. Am dat tot cu entuziasm și eroism. Am contribuit în mod decisiv la rezultatul războiului.

Este evident că dreptatea noastră nu a sosit încă. Vom fi vrednici ca să ni-o facem. Nu în raport cu ce a fost, ci în raport cu ce va trebui să fie. Aceasta trebue să o știe tineretul țării. Cei mai buni fii ai noștri. Tineretul care sângerează cumplit. Aceasta trebue să o știe tot românul.

In lături cu idealurile perimate, cu strigoii trecutului ! Se făurește o lume nouă. Suntem printre șampionii acestei lumi. Nu ne putem clădi viitorul decât în raport cu această lume.

Un popor ca al nostru nu stă să plângă pe altarul unei provincii reslățită provizoriu. Nu e de demnitatea

lui. Drepturile noastre sacrosancte nu se discută cu duşmanii. Se iau cu sabia.

Situaţii de moment pot fi multe. Importantă e numai spiritualitatea care le stă la bază.

Dreptatea nu poate fi cu laşii, cu profitorii, cu cei ce se agită în idealuri perimate, oricari ar fi şi oriunde s'ar găsi. Dreptatea va fi cu eroii, cu demiurgii, cu cei ce poartă cu vrednicie în vârful baionetei ŞI IN SUFLET lumea nouă care se naşte.

Acesta e adevărul. Acesta e firul roşu care conduce evenimentele. Aici trebue să ne menţinem noi. Aici este dreptatea noastră, întregul nostru viitor, dreptatea şi viitorul tuturor.

Reproducem pentru actualitatea lor şi ca concluzie următoarele scurte pasagii din cele ce am susţinut în Martie 1939 în „România Eroică" :

Sub titlul **„Armatele de luptă pe teren"** conchideam : „Să nu uităm că măsura drepturilor noastre de existenţă şi expansiune este măsura puterii noastre de afirmare în ordine spirituală, că misiunea ce le incumbă statului şi poporului nostru este însă raţiunea lor de a fi, că, în afară de această misiune, nu există decât moartea".

Tot atunci scriam sub titlul **„Se prăbuşesc idolii" :** „Noi nu existăm ca să existăm, ci existăm în virtutea unei mari misiuni istorice de îndeplinit. Deaceea susţinem că e nedemn pentru un popor, ajuns la conştiinţa misiunei sale istorice, de a sta cu baioneta la hotare şi a striga vecinilor : **aicea e hotarul pe care ni l-am pus pentru eternitate.**

„Noua concepţie de viaţă care pune stăpânire pe glob — spuneam atunci — implică solidarizarea tuturor făuritorilor de istorie, în acelaş ţel, implică totul în toate : Toţi pentru unul şi unul pentru toţi ; o singură turmă şi un singur păstor". Noua spiritualitate creatoare care va unifica mâine popoarele în acelaş ţel suprem, **Cultura şi progresul uman,** implică dispariţia concepţiilor materialiste, mercantiliste cari ne ţineau încorsetaţi

şi cari au creat situaţiile arbitrare şi perimate, menite astăzi să dispară pentru totdeauna.

„Idolii vechi s'au prăbuşit. O nouă stea călăuzitoare apare la orizont. Ne vom sili să o facem văzută şi urmată. Desfăşurând marile ţeluri de viaţă ale neamului nostru, vom contribui la înlăturarea marilor piedici cari stau în calea vieţii acestui neam, la marile înfăptuiri cari vor pune acest popor în rândul marilor popoare făuritoare de istorie, în rândul celor ce decid de destinul neamurilor".

Toate acestea le spuneam în Martie 1939, când multe din cele ce s'au înfăptuit de atunci încoace nu eşiseră încă din stare de nefiinţă, din ordinea spirituală de dincolo de spaţiu şi de timp. Astăzi putem fi pe deplin edificaţi.

Pentru Europa de mâine **Bastionul lui Traian** e o axiomă. Acest bastion face una cu sufletul nostru, cu întreaga noastră existenţă. E casa, e cetatea noastră care ne-a adăpostit în decurs de milenii.

De aici a pornit neamul nostru în trecut şi tot din această cetate încununată de lanţul Carpaţilor va trebui să pornească în viitor pentru îndeplinirea misiunei sale în lume.

FRONTIERELE DELA 1918 NU POT FI DECAT UN PUNCT DE PLECARE.

Cu această concepţie trebue să ne naştem şi cu ea trebue să murim. In acest spirit trebue să trăiască şi să moară floarea neamului pe câmpurile de război ; să se nască, să trăiască şi să moară generaţiile de mâine.

ION COLFESCU-DELATURDA

Bătăliile din Africa, sub lumina anglo-americană :

„Wasbington Post", 20 Noembrie 1941 :

„Englezii deschid uriaşa ofensivă în Libya împotriva lui Rommel ca ajutor pentru Sovjete, punând în linie 750.000 de oameni şi arme americane".

Dreptatea Românească

Intr'o societate de publicişti am ridicat chestiunea **Dreptăţii Imanente.** Mi s'a răspuns că nu există un criteriu universal pentru a distinge binele de rău, dreptul de nedrept. Am fost cu vehemenţă combătut. Nu; mi s'a spus în cor: Ce e bun pentru unul e rău pentru altul; ceeace e bun la noi, poate fi rău peste graniţe; ce e drept astăzi poate fi condamnat mâine.

Binele şi răul variază după oameni, după clase sociale, după popoare, după epoci.

Şi cu toate acestea în toate grelele încercări ale vieţii alergăm după bine, după dreptate. Fiecare purtăm în noi conştiinţa binelui şi a dreptăţii. Chiar în marile războae, când puterea vorbeşte şi nu dreptul, când oamenii se distrug între ei cu ferocitate, auzim din când în când eşind din adâncuri vocea binelui şi a dreptăţii. Unii pe alţii se acuză de violarea acestor principii sfinte; şi unii şi alţii fac apel la sentimentele de dreptate, de omenie, de cinste, de bine. Şi sunt animaţi şi duşi în foc tot de aceste principii eterne.

Trebue să fie un bine, o dreptate, un adevăr imuabil. Îl simţim mijind în cele mai adânci cute ale fiinţei noastre. Îl simţim prezent în fondul sufletului nostru. E călăuza noastră de fiecare clipă. Dacă nu l-am simţi integrat în fiinţa noastră spirituală, am cădea în animalitate.

Este adevărat că binele şi răul, adevărul şi dreptatea variază dela om la om, dela popor la popor, dela epocă la epocă. Dar nu aceste adevăruri aparente mişcă fiinţa noastră profundă.

Există o justiţie eternă, supremă, un bine şi adevăr care nu variază, către care fiecare om tinde, dar pe care numai cu greu îl poate ajunge.

Progresul spiritual al popoarelor tocmai în aceasta constă: **Să ajungi la un standard de viaţă în care binele, dreptatea şi adevărul să nu varieze, să fie unul pentru toţi.** Aceasta e o concepţie superioară de viaţă, un standard de existenţă spiritualizat. Bunastare a oricui nu stă în progresele economice, ci în acest progres moral, în puterea de a se ridica spre adevăr, bine şi dreptate.

Fără de această putere, nu culegem în viaţă decât suferinţă.

Toate nenorocirile popoarelor vin din imposibilitatea de a se ridica în această sferă senină. Valoarea unei judecăţi, a unei clasificări, stă în puterea de a ne ridica spre adevărul şi dreptatea imuabilă.

Orice judecată, care se îndepărtează de această sferă, e generatoare de conflicte, de anarhie, de puteri destructive.

Să aplicăm principiile acestea la poporul nostru.

Am fost desconsideraţi, pentrucă am rămas săraci şi înapoiaţi, faţă de alte popoare cari au avut răgazul necesar ca să treacă la o cultură şi bunăstare superioare, după concepţia vulgară de valori. Am fost astfel clasificaţi de către anumite rele voinţe ca inferiori şi trataţi ca atare.

Iată un criteriu de judecată care lezează principiile superioare de dreptate, bine şi adevăr. Cărei împrejurări se datoreşte inferioritatea noastră, dacă în adevăr este una? Aşezat **„în calea tuturor răutăţilor"**, poporul nostru a trebuit să ducă lupte grele pentru existenţa sa, pentru liniştea şi prosperitatea popoarelor pe cari, prin însăş rezistenţa pe care o opunea puhoaelor năvălitoare, le punea la adăpost şi le creea condiţiunile propice pentru desvoltare şi bunăstare. Graţie sângerării lui, anumite popoare au dobândit bunuri morale şi materiale la cari nu ar fi putut niciodată ajunge fără acest concurs neprecupeţit.

Poporul român poate fi mai prejos decât acele popoare? El a avut numai o altă misiune istorică. Dacă în adevăr a rămas înapoi în anumite aspecte ale vieţii, în anumite îndeletniciri, datoare sunt celelalte popoare să-i plătească polita, să-i dea ajutorul cuvenit pentru a eşi din impas. Nici într'un caz faptul divers nu poate fi luat drept criteriu pentru a se făuri ierarhii arbitrare

Iată un mod superficial şi nedrept de a aplica pe teren adevărul şi dreptatea; un stadiu inferior de dezvoltare morală; un nivel moral inferior stadiului de desvoltare în care ne găsim. Un asemenea criteriu nu se poate tolera. El produce revoltă. Cel nedreptăţit reacţionează. Nu se lasă batjocorit.

Anarhia naţională şi internaţională pe care un astfel de criteriu o aduce cu sine nu se poate înlătura decât prin o

concepţie clară despre bine, adevăr şi dreptate. Singură o. această concepţie pune pe fiecare la locul lui şi e generatoare de progres, de armonie socială şi internaţională.

Dacă e adevărat că poporul nostru a rămas înapoi faţă de alte popoare mai avantajate de soartă, şi datorită poziţiei lui geografice expuse, datorate sunt popoarele beneficiare, cu voe sau fără de voe, să-i sară în ajutor, să-i pue la dispoziţie resursele de cari dispun, cari, în ultima analiză, nu s'au acumulat decât prin sacrificiile şi sângele lui.

Fără un criteriu superior despre dreptate şi adevăr, fără o selecţionare corespunzătoare între oameni şi popoare, fără o ierarhie bazată pe un asemenea criteriu, nu există linişte şi progres între membrii componenţi ai comunităţilor sociale şi între popoare.

In războiul trecut am avut 800.000 de sacrificaţi pe altarul patriei. Care a fost soarta urmaşilor lor? Au fost beneficiari şi în special jidani cari le-au acaparat bunurile. Mulţi dintre urmaşii celor sacrificaţi au căzut într'o adâncă inferioritate faţă de beneficiari, cari, acaparând bunurile, au escaladat şi scările ierarhiei sociale aparente.

Cu ajutorul acestui sistem de a concepe binele, adevărul şi dreptatea, cei amorali, paraziţii, cei periculoşi moralei şi ordinei sociale, au escaladat scara bunurilor şi onorurilor, în detrimentul celor buni şi drepţi, în detrimentul făuritorilor viitorului patriei şi neamului, în locul eroilor clăditori de ţară, în locul celor buni şi drepţi.

Intre popoare e acelaş lucru. Nu se poate ridica în ranguri şi onoruri popoare beneficiare, parazite, exploatatoare iari trăesc din sudoarea şi sângele altora, popoare vampiri, în locul popoarelor creatoare, eroice; în locul popoarelor cari poartă în sufletul şi sângele lor cultura şi viitorul omenirii.

O astfel de stare de lucruri nu se poate să nu aducă după sine mari convulsiuni sociale şi internaţionale.

In privinţa ierarhiilor morale actualul război e menit să schimbe faţa lumii. Se tinde la o dreptate, la un adevăr, la o ierarhie mai aproape de cele imanente.

Ca o adiere a acestui vânt binefăcător trece pe lângă noi şi grija, respectul ce se înfiripează pentru martiri, pentru eroi.

Acest fel de înfiripare va trebui să fie mâine fapt împlinit şi cu privire la popoarele eroice, cu privire la acele popoare cari au purtat pe umerii lor titanici greutăţile sdrobitoare ale războiului.

Se tinde la un adevăr, la o dreptate mai aproape de cele imanente. Omenirea se ridică la un stadiu superior de viaţă spirituală. In raport cu această înălţare trebue să fie şi concepţia despre adevăr, bine şi dreptate. Incleştarea e gigantică, dar şi conştiinţa morală a omenirii se va ridica considerabil.

Criteriile de bine, de adevăr, de dreptate, de solidaritate naţională şi internaţională tind a înlocui pe cele de forţă. Ierarhiile arbitrare tind a se înlocui prin ierarhii de drept şi de valorificare universală.

Conştiinţa de bine, de dreptate şi adevăr constituesc în fapt moralul oştirilor marilor noştri aliaţi pe câmpul de război.

In această atmosferă înotăm şi noi, alături de ei. Dar noi avem şi o dreptate a noastră particulară de realizat, după cum o au şi ei pe a lor. Avem aspiraţiile noastre sfinte cari trebuesc valorificate faţă de noi şi faţă de toţi.

Sunt întrebări grave cari vor trebui să-şi găsească soluţia, în raport cu nouile concepţii de viaţă, de dreptate şi adevăr.

Sunt o serie de întrebări la cari trebue să răspundem.

Ce drept aveau moscoviţii să se întindă până la graniţele noastre iş chiar să treacă peste ele? Ce drept au anumite popoare să ne încalce pământul nostru ancestral? Care este raportul de forţe spirituale între moscoviţi, aceste popoare şi noi? Până unde se întind radiaţiunile puterii noastre spirituale şi întru cât anumite popoare poartă cu ele germene obscurantiste; stau deacurmezişul progresului, al puterilor constructive şi trebuesc puse la locul lor în raport cu ierarhia socială şi internaţională mai aproape de adevăr, de dreptatea, de justiţia imanentă?

Sunt întrebări pe cari trebue să ni le punem şi la cari trebue să răspundem, nu numai noi, dar şi aliaţii şi duşmanii noştri.

O stare de spirit trebue creată în acest sens, cât mai curând şi cât mai puternic.

Trebue să ne croim viitorul în raport cu dreptatea noastră, cu dreptatea poporului român. Trebue o atmosferă spirituală, un climat moral care să ne impuse nouă şi tuturor.
turor.

Adevărul românesc, dreptatea noastră trebue să fie o realitate vie, trebue să trăiască în fiecare român şi să o facem să trăiască în toţi aceia cari luptă alături de noi şi chiar în rândurile celor mai înverşunaţi duşmani.

Aceasta e raţiunea noastră de a ne război, raţiunea noastră de a fi.

Progresele şi viitorul unui neam nu se pot clădi pe aşa vreau, aşa doresc; aşa vreau să impun celor mai slabi, în înţelegere cu aliatul meu pe care l-am captat pentru mine.

Adevăratul progres şi viitorul de granit al unui neam se clădeşte pe dreptate, pe omenie, pe bine, pe adevăr, pe solidaritate naţională şi internaţională.

Un popor trebue să ştie ce vrea, să vrea ceeace trebue să vrea, ceeace e în strâns raport cu puterile lui constructive, cu spiritualitatea lui creatoare, cu rolul, cu misiunea istorică pe care i-o impune situaţia geografică şi moştenirea sa ancestrală, faţă de el însuş şi faţă cu popoarele pe cari urmează să le combată, sau cu cari trebue să formeze o unitate de luptă, de afirmare pe teren.

Dreptatea noastră, viitorul nostru, realizările viitoare ale poporului nostru nu depind în definitiv decât de inima şi de sufletul nostru.

TREBUE NUMAI SĂ LE TRĂIM INTENS ŞI IN FIECARE CLIPĂ.

FLAVIUS

Bătăliile din Africa, sub lumina anglo-americană :

Radio Boston, 21 Noembrie 1941 :

„După succesul lor din Africa, Englezii sunt în situaţia de a executa o invazie în Spania şi în direcţia Franţei".

Reuter, 28 Noembrie 1941, din Cairo :

„Trupele generalului Rommel au primit acum lovitura de graţie".

Fenomenul rus

Cel dintâi semn al prăbuşirii în aşezările politice, economice şi sociale ale omenirii de astăzi a fost revoluţia rusească. Ea a fost începutul unui şir de prefaceri cari se vor generaliza, dacă omenirea nu renunţă la prejudecăţi şi nu-şi impune o disciplină nouă şi severă a voinţii.

Gândiţi-vă că avem de-a-face cu o populaţie de 200 milioane de suflete răspândite pe o suprafaţă de 25 milioane k. p. Aceasta însemnează ca teritoriu a 6-a parte din suprafaţa pământului (exclusiv mările) şi a 8-a parte din populaţia lui. Dacă într'o sală ar fi 80 de inşi, 10 din ei ar reprezenta poporul rus şi dacă aceiaşi sală am împărţi-o în 6 compartimente unul din ele ar fi ocupat de ruşi. Să ne imaginăm apoi altă situaţie şi anume aceia că în cele cinci compartimente locatarii sunt oameni liniştiţi cari îşi văd de treburile lor, pe când în camera 6-a locuesc 10 apaşi, cari de dimineaţa şi până seara nu fac altceva decât iscodesc şi unelteşte cum să pătrundă în celelalte camere pentru a le jefui.

Aceasta este Rusia şi poporul rus în raport cu celelalte ţări şi popoare din întreaga lume: o cameră în care locatarii au aprins cărbuni şi lasă bioxidul de carbon să se răspândească nestingherit. Oricât de ermetic închise ar fi uşile şi ferestrele celorlalte camere, bioxidul de carbon va sfârşi prin a pătrunde şi asfixia pe toţi.

Acum 25 ani, Europa occidentală găsindu-se în faţa acestei primejdii de intoxicare a inventat: **Cordonul Sanitar. Finlanda,** ţările baltice, Polonia, şi România, au fost transformate în zid de apărare.

Ştie numai Dumnezeu cu câte greutăţi au avut de luptat aceste ţări spre a fi ferite şi a fer şi pe alţii de contagiunile anarhiei, mai ales că patronii din Occident, uitând primejdia şi furişându-se pe sub ziduri, deschideau ei înşişi din când în când uşile şi ferestrele iscodind şi stând la târg cu, deţinuţii, cari odată cu mărfurile lor — materii prime de calitate duioasă — nu uitau să strecoare şi otrava pe care o cultivau.

Şi astfel, stând cu mult îndărătul Cordonului Sanitar, ţările ocidentale se credeau la adăpost şi îşi vedeau liniştite de treburi. Dar iată că bioxidul de carbon a pătruns şi a isbucnit

acum în flăcări uriașe cari amenință cu vălvătaele lor întreaga civilizație, iar microbul anarhiei, cultivat cu îngrijire în grădinile capitalismului occidental roade acum stăruitor și nestingherit temeliile lumii vechi.

Aceasta este situația pe scurt și în imagini cari nu ne redau decât în parte primejdia.

Dar acum focul arde și pojarul s'a întins. Războiul actual, încăierarea aceasta universală la care asistăm — și ale cărei urmări le suferim, nu e o încăierare pentru teritoriu sau materii prime — pentru spațiu vital cum zic Nemții —, ci e o luptă de idei, de toxice și prejudecăți intelectuale, de negațiuni morale, cari stăpânesc popoarele de aproape un veac.

Din cauza lenei de a cugeta just și a lucra temeinic, societatea omenească s'a descurajat, iar otrăvurile revoluției rusești au pătruns în trupul popoarelor cari se svârcolesc acum în spasmul războiului, după ce câteva decenii anterioare au fost câmp de lupte între partide și ideologii

Cari sunt ideile în luptă? Oricât de complicate ar fi problemele ce se frământă, ele se pot reduce la o formulă simplă: lupta între tiranie și libertate. Rusia, țara absolutismului consacrat, a făcut din tiranie o dogmă. Ceeace se petrece acum în toate țările este o continuitate firească revărsată dincolo de hotarele ei, fie prin contagiune, fie prin nevoia pe care o simt popoarele de a se apăra de primejdiile pe cari le înfățișează bolșevismul. Sistemul „totalitar" este un sistem prin excelență rusesc. Nemții numai l-au perfecționat și l-au adaptat nevoilor lor de apărare contra slavismului. E un fel de vaccin antidot preparat ca orice vaccin din chiar elementele împotriva cărora va avea de luptat. In orice caz, acele ce se întâmplă în Rusia și cu Rusia înfățișează un **fenomen** dintre cele mai caracteristice, în șirul de fapte și întâmplări cari au loc în epoca noastră.

Fiind vorba despre o luptă ideologică, nu trebue să uităm părerea unanim adusă, că ideile nu pot fi doborîte cu tunul și nici tăiate cu sabia. Ideile scapă contingențelor terestre și omenești. Alungate dintr'un loc, ele apar în altă parte; strivite astăzi, ele învie mâine, câte odată chiar cu putere sporită din cauza reacțiunii pe care în chip firesc o naște apăsarea.

Dar dacă este așa, se naște întrebarea: care este pricina pentru care ideologii cuprinzând adevăruri eterne și de nesdrun-

cinat au rămas fără rod, pe când altele, protivnice lor, mindinoase și înșelătoare, trăesc, stărue și dau loc la întâmplări unele mai nenorocite decât altele?

Cercetând cauzele revoluției rusești, studiind adică în amănunțime ceea ce am numit: Fenomenul rus, vom găsi răspuns la această întrebare.

A studia un fenomen, înseamnă a-l privi dintr'un îndoit punct de vedere; ceiace este el lăuntric — esența lui — și ceiace este el afară, adică chipul în care se manifestă în exterior și în raport cu alte fenomene. Elementul care determină mai hotărît pe om, lăuntric, este religia, sau chipul în care el își dă seama de ceiace este el în univers și de puterile cari stăpânesc acest univers și deci pe el însuși. Chiar omul fără religie — ateul — are în această privință o concepție și o atitudine. Religia este prin urmare elementul primordial și de temelie care fixează omului o țintă față de cea mai însemnată problemă a vieții lui și care dă o deslegare întrebării cu privire la sensul și scopul vieții noastre.

Dar omul trăind în lume ocupă un loc în spațiu și în timp, fiind supus intemperiilor vremii cari curg ca un râu și-l poartă dealungul veacurilor. Va trebui deci să-l studiem și din acest punct de vedere. Spațiul și timpul sunt cele două forme înăscute ale spiritului omenesc peste care se revarsă omul lăuntric, omul spiritual, în afară, adică în spațiu și în timp, precum râurile se revarsă în mare fără ca marea să se umple. Activăm în spațiu și dăinuim în timp potrivit legilor firii, dar și potrivit legilor spirituale, puterlor lăuntrice cari lucrează în noi și ne împing la acțiuni în afară. Ceiace fixează pe om în spațiu este proprietatea, adică mediul în care trăește și din care se hrănește' iar elementul care-l fixează și-l prelungește în timp este familia sau șirul de generații cari se succed una din alta dealungul veacurilor. Pentru a studia temeinic un popor trebue să-l studiem aceste trei elemente: religia, proprietatea, familia.

Familia și proprietatea sunt forme de viață exterioară determinată de omul lăuntric, de omul spiritual.

Fenomenul rus, fenomen unic în istoria lumei până azi, trebue cercetat din acest întreit punct de vedere spre a arăta cauzele cari l-au produs, urmările pe cari le poate avea și cum putem opri pe loc sau disolva toxinele cari amenință întreaga

obște a oamenilor de azi împiedicând-o în drumul ei spre desăvârșite.

Să vedem deci ce se poate spune cu privire la

A. Religia poporului rus.

Inainte de a intra în amănunte, voi fixa câteva puncte de orientare, sau câteva principii conducătoare menite a-mi sprijini expunerea și a forma temelia concluziunilor la cari vor ajunge. Este nevoie de această fixare prealabilă, fiindcă altfel ar trebui să mă refer la ele în fiecare clipă, ceiace ar lungi expunerea și ar face-o obositoare.

Cari sunt aceste temeiuri?

Marele chimist francez Lavoisier a stabilit acum 150 de ani, principiul că în natură nimic nu se creiază și nimic nu se pierde, ci totul se transformă. Intr'o formă mai puțin precisă o spusese Lucrețiu acum 2.000 de ani. Acest principiu din lumea fizică, numită **legea conservării materiei,** își are corespondentul său în lumea morală. Există o formulă care se repetă des, al cărui autor este vestitul filosof și părinte al istoriei filiosofiei italianul Vico, și care sună așa: **istoria se repetă.** Vico spunea: *Corsi et ricorsi* vrând să arate că „toate popoarele, oricare ar fi origina lor etnică sau habitatul lor geografic, urmează aceleași căi istorice, astfel încât istoria unui popor este o repetire a istoriei altui popor ajuns la o treaptă superioară de desvoltare".

„Există — zice el — o istorie ideală eternă pe care o parcurg, în timp istoriile tuturor națiunilor, ori care ar fi starea lor de sălbăticie, barbarie și ferocitate, pe care merg pentru a se civiliza" [1]).

Formula aceasta: „istoria se repetă" pare a fi banală sau s'a banalizat prin uz, dar nu e mai puțin adevărat că Biblia însăși prin gura înțeleptului Solomon spune același lucru într'o formă care nu se mai poate numi banală. In cap. I v. 9 din Ecclesiast citim cuvintele: „**Toate cele ce au fost, aceleași iarăși** vor fi și cele ce s'au făcut aceleași iarăși se vor face, căci nimic **nu este nou sub soare".**

Iată prin urmare adevăruri științifice —principiul lui Lavoisier și legea lui Vico — confirmate de Sf. Scriptură sau

[1]) Paul Lafargue: Le determinisme économique, jag. 25.

invers: postulatele morale confirmate prin știință. Dar, atât formulele științifice, cât și cuvintele Scripturii nu trebuesc înțelese în sensul că faptele vieții se repetă aidoma, ci că, în generalitatea lor. întâmplările vieții au asemănare din cauza identității legilor cari le guvernează, ceiace în altfel de a vorbi înseamnă că **aceleași cauze produc totdeauna aceleași efecte.**

Istoria nu se repetă, dar când un concurs de împrejurări apropie între ele pricinile generatoare, rezultatele nu pot fi de cât acelea pe cari le-a creat izvorul de unde au pornit.

Aecsta este primul adevăr pe care se va sprijini argumentarea mea.

Dar iată încă unul: Am spus în altă parte că sufletul omenesc are între funcțiunile lui una foarte importantă care se numește apercepție. In ce constă ea? Orice cunoștință nouă care vine înaintea minții noastre, nu are nici o valoare și nu rodește în suflet dacă nu se integrează în cele vechi. Când o cunoștință nouă apare în pragul conștiinței, cele vechi îi ies înainte, o împresoară și caută să statornicească o înțelegere, o legătură.

Un proces în toată regula se desfășoară între ideiile băștinașe și noul venit, până când ideia cea nouă este asimilată și contopirea înfăptuită, dând astfel naștere unui produs nou care ne va sili la atitudini. Spre a se realiza această fuziune trebuie ca ideia cea nouă să aibă o oarecare afinitate cu ideile cari alcătuesc fondul vechi. Altfel ea este, sau gonită, sau, dacă stărue să rămână și împrejurările exterioare o înlesnesc — produce turburări cari sbuciumă până la nimicire sufletul unde are loc această luptă.

Se întâmplă cu aceste cunoștințe ceiace se întâmplă în chimie cu corpurile cari amestecându-le nu se contopesc nu fac priză. Astfel de pildă **hidrogenul** se combină cu azotul și fac împreună amoniacul, dar dacă punem hidrogenul în celaș moment în prezența oxigenului și a azotului, el se unește numai cu oxigenul nu și cu azoutul.

Această forță atractivă care însuflețește moleculele în grade diferite și hotărăște combinația lor se numește afinitate. Este o lege a materiei care are și ea corespondentul său în lumea morală cunoscută în de obște sub numele de legea sau teoria cunoașterii. Noi o vom numi legea afinității cunoștințelor.

Al treilea principiu.

Un corp înrâureşte pe altul, nu în proporţie cu volumul, ci cu puterea lui lăuntrică de radiere. Un foc mic poate topi un bloc de ghiaţă, dacă puterea focului este intensă. Transpus acest principiu pe plan moral şi social se poate spune că un popor mic poate înrâuri un popor mare, dacă forţele lui lăuntrice, puterile lui morale snt active, intense şi reale.

In sfârşit, al patrulea principiu:

Fondul şi forma sunt cele două însuşiri cari dau înţeles unui obiect. Inţelegând prin fond, obiectul în sine cu toate însuşirile lui, forma este manifestatrea acestor însuşiri în afară, prin urmare manifestarea fondului. După cum cuvântul vorbit este expresia simţită a gândului lăuntric, tot aşa faptele noastre sunt în genere arătarea în afară a sufletului nostru, iar om întreg este acela ale cărui fapte sunt în perfectă concordanţă cu gândirile lui.

Să intrăm acum în miezul chestiunii.

Dincolo de hotarul nostru dinspre Răsărit, s'a petrcut acum 25 ani, o dramă zguduitoare. Un popor de aproape 200 milioane suflete şi o ţară care se zicea „pravoslavnică", şi cu misiunea de a desrobi creştinătatea de sub Turci, a înlăturat pe Dumnezeu din preocupările sale.

Un călugăr instruit — Filotei, spune într'o scrisoare adresată Ţarului Ioan al III-lea, pe la anul 1533 următoarele: „Biserica vechei Rome, a fost distrusă de erezia lui Apolinarie, iar biserica Constantinopolitană, sau a doua Romă, a fost făcută bucăţi de toporul descendenţilor lui Agar. Dar Sf. Biserică apostolică celei de a treia Romă—Moscova — adică a puterei autocratice străluceşte mai luminoasă ca soarele universului. Două Rome s'au prăbuşit, a treia stă în picioare, a patra nu va fi". Iată ce idei avea Rusia despre rolul ei religios, creştin şi misionar în lume.

Pe de altă parte, ştim doar ce era Rusia înainte de războiul mondial. Oraşele ei erau pline de biserici, cari de cari mai frumoase şi mai bogate. Satele deasemenea. Isoane multe şi frumoase se întâlneau, nu numai în casele creştinilor, nu numai în instituţiile publice, ci chiar în gări şi restaurante, unde adeseori candele aprinse luminau mistic chipurile sfin-

ţilor, vrând parcă să ni se arate că în sufletul acestui popor stă mereu aprinsă candela credinţei.

Răscrucile drumurilor erau presărate de cruci mari, reprezentând pe Hristos răstignit, un fel de **troiţe** româneşti.

Poporul însuşi — şi nu numai cel de jos, ci chiar intelectualii şi aristocraţia — ţineau posturile, îndeplinind cu riguriozitate prescripţiile bisericii. Mii de Mânăstiri şi locaşe acopereau pământul Rusiei şi adunau milioane de credincioşi.

Mirarea întregei omeniri a fost deci mare când a văzut că acest popor aşa de religios, a deslănţuit revoluţia cea mai sângeroasă. Animalele sălbatice comit acte de cruzime în scopul de a se hrăni sau pentru a-şi apăra viaţa, dar revoluţionarul rus, a comis acte de cruzime, numai din plăcerea de a ucide, din curiozitate, de a vedea sub ochi victime cari se svârcolesc în chinuri.

In faţa acestei situaţii trebue să ne întrebăm care este cauza acestei stări de lucruri? Cum este cu putinţă o asemenea fundamentală schimbare în sufletul unui popor, întâi religios până la bigotism, şi apoi păgân până la ferocitate!

Această întrebare şi-a pus-o toată lumea pe care a izbit-o această fundamental contradictorie atitudine a poporului rus. Răspunsurile cari s'au dat sunt diferite şi privesc felurite laturi sub cari se înfăţişează problema. Nici unul însă nu o atinge în fundamentul ei, căci mai toţi cercetătorii confundă cauzele cu împrejurările.

Dar, mai întâiu, este poporul rus un popor religios?

Dela început trebue să spun că părerile sunt împărţite, ceiace, cum vom vedea, este foarte simptomatic.

Astfel, iată ce spune un englez născut în Rusia şi care a trăit foarte mult în această ţară, ocupând, între altele, şi catedra de sociologie şi de morală socială la Academia de Teologie din Moscova:

„Este un vechiu dicton că englezul sau americanul îţi vorbeşte totdeauna de **sport**, francezul de femei, iar rusul — mai ales dacă este din popor — de religie şi de Dumnezeu. Cum foarte drept a spus Ştefan Graham: ruşii sunt totdeauna în drum către un ţinut unde ar putea afla ceva despre Dumnezeu. Natura mistică a ruşilor este şi va rămâne fără îndoială, o enigmă pentru spiritul anglo-saxon. Aceasta e o latură a Rusiei cea mai greu de aflat.

„In cursul lungei mele experienţe de conferenţiar în Rusia, am putut remarca că nici un subiect nu atrage o aşa de numeroasă afluenţă şi nu dă loc la desbateri aşa de animate ca cele cari ating religia.

„In Rusia ţaristă, biserica naţională susţinută de vigilenţa poliţiei secrete, a putut interzice orice discuţiune asupra religiei, dar i-a fost cu neputinţă să împiedice discuţiile **private**, asupra acestui subiect. In saloanele claselor bogate şi a nobleţei, mici grupuri se reuneau pentru a asculta intelectuali sau străini în trecere prin Rusia, cari făceau expuneri filozofice asupra problemelor de ordin religios.

„Poporul, el însuşi, pentru a vorbi de religiune, se adună, indiferent, în cimitire, în păduri, în gări, în pieţele de mărfuri, în cabarete sau în umilele cocioabe ţărăneşti. Pe drumurile cele mari se întâlneau mii de pelerini, ducându-se către numeroasele relique sacre sau către Mănăstiri. Şi precum e firesc, conversaţiile lor se refereau la eternele chestiuni despre Dumnezeu, mântuire, nemurire.....

„Sufletul rus este torturat din cauza aselui **„pentru ce"** al vieţii şi pentru problemele pe cari ea le pune.

„Elan perpetuu, cercetare neîntreruptă despre Dumnezeu şi adevărul divin, iubire de suferinţă şi iubire pentru cei cari sufer, admiraţie şi simpatie pentru pleava societăţii, spirit de iertare, resemnare şi pasivitate în faţa injuriei, în sfârşit devoţiune spre simbolismul sacru şi spre misticismul estetic, acestea sunt în rezumat caracteristicile religioase ale sufletului rus.

„Aşa fiind, religiunea eset înainte de toate pentru ruşi adoraţie şi meditaţie. Moralitatea nu prea are a face cu viaţa religioasă a rusului şi nu este pentru acest din urmă o temelie a organizaţiei sale religioase.... Codul moral la poporul rus este cu totul independent de viaţa sa şi de practicile sale religioase. Raporturile sociale şi individuale sunt regulate, nu de către legile trase din decalog, ci de obiceiu, din pildele morale rezultate din bogatul folclor rus.

„Marea masă a poporului ignorează cu totul învăţământul moral al bisericii creştine. Biserica naţională rusă n'a fost o biserică care să predice şi să înveţe. Ea a fost şi este încă în zilele noastre, un cult, şi păzitoarea misterelor lui Crist, simbolizat prin sacramente şi tradiţii religioase. Preotul de sat

nu este adesea mai instruit ca parohienii săi. El n'are prin urmare, nici posibilitate, nici dorinţa de a-i învăţa doctrinele şi perceptele morale ale Bisericii".

Aceleaşi lucruri le constată Maurice Paleologue, fost ambasador al Franţei în Rusia şi care în celebra sa lucrare L'ecroulement du Tzarisme, spune următoarele:

„Dacă ne aşezăm din punctul de vedere politic, intelectual, moral şi religios, Rusia oferă aproape totdeauna spectacolul paradoxal al unei extreme docilităţi alături de spiritul răzvrătirii în gradul cel mai accentuat. *Mojicul* este cunoscut prin răbdarea şi fanatismul său, pentru blândeţa şi pasivitatea sa. Câteodată el este de o bunătate sublimă şi un resemnat. Dar iată-l deodată cum protestează şi se răsvrăteşte. Indată, mânia îl împinge spre crime înspăimântătoare, răzbunări fioroase, la paroxismul nelegiuirii şi a sălbăticiei.

„Acelaş contrast în ordinea religioasă. Dacă studiezi istoria şi teologia Bisericii ruse, a adevăratei Biserici creştine, constaţi drept caractere esenţiale: spiritul conservator, neclintita statornicie a dogmelor, respectul regulii canonice, importanţa formulelor şi a riturilor, o cucernicie de tipicari, un ceremonial măreţ, o ierarhie impunătoare, o supunere umilă şi oarbă a credincioşilor. Iar dincolo, marea sectă a Răscolnicilor, care s'a despărţit de biserica oficială în veacul al 17-lea şi care nu contează mai puţin de 11 milioane de adepţi, ne arată, înlăturarea preoţiei, un cult sumar şi sălbatec, un radicalism negativ şi subversiv. Sectele nenumărate pe care le-a produs *Rascolul*... merg şi mai departe. Adică: individualismul fără limite, nici o organizare şi nici o disciplină. O destrăbălare fără frâu, toate fantaziile şi toate aberaţiunile sentimentului religios, într'un cuvânt: *anarhia absolută*.

„In ordinea morală a conduitei private, această dublă natură a Rusului este la fel. Nu cunosc vreo ţară unde pactul social să fie mai mult pătruns de spiritul tradiţional şi religios, unde viaţa casnică să fie mai serioasă, mai patriarhală mai plină de bunătate şi de dragoste, mai învăluită în poezie şi respect, unde datoriile şi sarcinile familiare, să fie primite cu mai multă lărgime, unde să se suporte cu mai multă răbdare constrângerile şi lipsurile, mizeriile şi necazurile vieţii zilnice. Din contra, în nicio altă ţară, răzvrătirile individuale nu sunt aşa de dese, şi nu isbucnesc aşa de pe neaştep-

tate şi cu atâta răsunet. In această privinţă cronica crimelor pasionale şi a scandalurilor mondene abundă în exemple răsunătoare. Nu există exces de care rusul sau rusoaica să nu fie capabilă, îndată ce s'a hotărît *„să se afirme ca fiinţă liberă"* [1]).

Iată acum părerea lui Pobisdonostov, fost înalt procuror pe lângă Sf. Sinod, care a condus de fapt Biserica şi Statul timp de două generaţii: „Clerul nostru învaţă puţin şi rar. Biblia nu există pentru poporul neştiutor de carte. In colţurile pierdute ale ţării, poporul nu înţelege absolut nimic din cuvintele serviciului divin, nici chiar din „Tatăl nostru". Acesta este adesea repetat cu alteraţiuni, cari negreşit îi denaturează sensul. Şi totuşi, în aceste spirite primitive ca şi la vechii ateniені **un altar este ridicat Dumnezeului necunoscut**, iar ele îşi încredinţează viaţa Providenţii ca şi cum ar fi o realitate". [1])

Să nu uităm că aceste aprecieri vin dela reprezentantul Ţarului în Sf. Sinod.

Ce rezultă din cuprinsul lor? Că ideia religioasă în mintea poporului rus este foarte confuză şi mai ales că morala sa, adică imperativele cari hotărăsc felul lui de purtare în lume, sunt cu totul neatârnate de practicile sale religioase, sau de ceea ce într'un cuvânt numim noi Cultul unei religii.

Dar iată o apreciere care, după părerea noastră, este mult mai cu greutate, fiindcă vine dela un mare scriitor rus, unul dintre reprezentanţii săi cei mai calificaţi — **Maxim Gorki.**

In recenta sa lucrare *„Lenin şi ţarul rus"*, el are cuvinte foarte aspre cu privire la starea morală a ţăranului rus. Gorki constată întâi că ţăranul rus este prin excelenţă anarhic, din cauza sclavajului care a durat la el mai mult ca la oricare alt popor din Europa şi că întinderea fără mărginire a ţării îl face, când iese din sat, să i se pară că vidul din jurul său se varsă în suflet.

In al doilea rând, Gorki arată, că în ce priveşte cruzimea, poporul rus n'a evoluat de loc şi că ea are la acest popor de semi-sălbateci un rafinament diabolic. „Forma crudă a revoluţiei — zice Gorki — se explică prin caracterul excepţional de crud al poporului rus". „Eu cred — spune el — că

1) Maurice Paléologue. L'Ecoul du Tsarisme, pag. 101, ed. Flemuraum.
1) Nicker. La religion an pays des Soviets pag. 24.

cruzimea este proprie poporului rus, după cum humorul este propriu englezului" (pag. 178).

Mai importantă este însă, pentru scopul ce re-am propus, părerea lui Gorki cu privire la religiozitatea poporului rus: „După o anumită părere, ţăranul rus ar fi profund religios. Eu n'am constatat nici odată acest lucru, deşi mi se pare că am observat cu băgare de seamă viaţa spirituală a poporului. Cred că un om lipsit de carte„ incapabil a reflecta, nu poate fi nici deist, nici ateu şi că drumul care duce la o credinţă tare şi profundă trece prin deşertul necredinţei".

„Intreţinându-mă c uţăranii credincioşi, studiind viaţa diferitelor secte, am constatat înainte de toate un dispreţ organic şi orb pentru cercetare şi pentru munca gândului, o stare de spirit care s'ar putea numi scepticismul ignoranţei. In această dorinţă, pe care o au sectarii de a se izola, de a se ţine departe de organizaţia eclesiastică a Statului, am simţit totdeauna o atitudine negativă, nu numai cu privire la rituri şi mai ales la dogme, dar în genere cu privire la organizarea vieţii de Stat şi de oraş. In această negativitate, eu n'am putut sesiza nici o idee originală, nici o urmă de gând creator, de cercetare în care spiritul să caute drumuri noui. Este pur şi simplu o negaţiune pasivă şi sterilă de fenomene şi de evenimente în care gândirea slab desvoltată nu poate înţelege nici legătura nici însemnătatea.

„Mi se pare — adăogă el — că revoluţia a demonstrat cu o limpezime absolută că este o eroare să credem despre ţăranul rus că are un **sentiment religios profund.** Eu nu dau mare importanţă faptului că s'au organizat cluburi sau teatre în bisericile dela sate, deşi aceasta a avut loc, nu pentru că nu se găseau localuri potrivite, ci în scopul vădit de a proba libertatea de gândire....

„Faptele următoare sunt mai semnificative: distrugerea mănăstirilor profund venerate de popor, precum Lavra din Kiev şi mânăstirile Sf. Treime şi Sf. Gheorghe, cari au jucat un rol istoric şi religios considerabil, n'a provocat la ţărani nici proteste nici turburări, contrar de ce se aşteptau cu siguranţă anumiţi oameni politici. Se poate spune că aceste centre de viaţă religioasă şi-au pierdut pe neaşteptate forţa magică care atrăgea pe credincioşii din toate colţurile Rusiei. Su toate acestea satele apărau cu arma în mână şi fără a-şi menaja viaţa,

grâul pe care-l ascundeau de orașele înfometate Moscova și Petrograd". (pag. 150—156).

Un alt mare beletrist rus, Destoiewski, cunoscut prin romanele sale în cari sufletul omenesc și sufletul rus în special e supus unei analize profunde și puternice, descrise astfel în „Frații Karamazov", portretul „mujicului", adică al omului din pătura rusească de jos care formează marea majoritate a acestui popor:

„Iată, iarna, o pădure în mijlocul căreia stă un **mujic,** îmbrăcat într'un cojoc zdrențăros. El pare că gândește, dar nu gândește, ci stă pierdut într'un gând obscur. Dacă îl atingi, se trezește și pjrivește ca un somnoros care se deșteaptă. Probabil el își revine foarte repede, dar dacă l-ai întreba ce visa, el n'ar ști să spună și nu și-ar aduce aminte de nimic. Totuși el păstrează din această amorțeală întipăriri adânci cari îl desfătează și cari se îngrămădesc în el fără să-și dea seama. Într'o bună zi, poate după un an de asemenea reveniri, el va pleca, va părăsi totul și se va duce până la Ierusalim pentru a se mântui, **sau va da foc unui sat, sau va face întâi o crimă și după aceia.... pelerinajul.**

„Sunt multe tipuri asemănătoare în poporul nostru".

Dar iată alt portret. In „Posedeții", pesonajul principal, Stavroghin spune:

„Noi, propovăduim distrugerea. Aceasta este o idee așa de ademenitoare.... Vom chema incendiul în ajutor, vom pune în circulație legendele și dezordinea va începe. Aceasta va însemna o răsturnare, cum lumea nu a mai văzut. Rusia se va acoperi de beznă, pământul își va plânge zeii vechi... Dar când noi revoluționarii vom fi distrus totul și vom voi să reconstruim, va rezulta un astfel de haos un lucru așa de josnic, atâta orbire, atâta lipsă de oameni, încât toată clădirea se va prăbuși **sub blestemele umanității,** înainte chiar de a se termina să o zidim".

Ce profeție sinistră și ce împlinire aidoma!... Acelaș în „Jurnalul unui scriitor", deci el personal, nu prin gura personagiilor de roman spune „Rusul simțește trebuința de a întrece măsura, de a ajunge pe malul prăpăstiei, de a se pleca pe margine spre a cerceta fundul și adesea chiar pentru a se arunca ca un nebun. Este trebuința negației la omul prea credincios, tăgăduirea a orice, a sentimentelor celor mai sfinte,

a idealului celui mai înalt, a lucrurilor celor mai alese, a Patriei. In ceasurile critice ale vieții sale personale sau naționale, rusul se declară cu o grabă înspăimântătoare pentru bine sau pentru rău. Sub înrâurirea furiei, a alcoolului, a dragostei, a erotismului, a trufiei, a invidiei, el e gata imediat să sfarme totul, să repudieze totul, familie, tradiții, credințe. Cel mai bun om, se transformă astfel într'un scelerat, necăutând altceva decât a se nega pe sine, a se nimici într'o convulsiune bruscă. De altfel, el desfășoară aceiași pornire pentru a-și salva sufletul când a ajuns la ultima limită și nu mai știe încotro să apuce. **Nihilismul nu s'a produs la noi, decât** pentru că noi toți suntem nihiliști".

Să nu uităm apoi că aceleași tipuri suferind de paralizia voinții se văd în toate romanele lui Tolstoi, alt mare literat rus, considerat de bolșevici ca părintele lor spiritual, precum și în alți beletriști ruși pe cari, din lipsă de spațiu nu-i pot cita. In sfârșit, voiu încheia aceste considerațiuni reproducând o convorbire pe care o are Maurice Paleologue, ambasadorul Franței la Petrograd, pe vremea revoluției, cu Șambelanul Curții Imperiale Nicolae Besak:

„Ajunfgând cu automobilul în piața Sf. Sinod, unde se ridică monumentala statue a lui Petru cel Mare, Besak, ridicându-și casca spune: „Să salutăm pe marele revoluționar al timpurilor moderne"! Revoluționar Petru I?.... Eu mi-l închipui mai degrabă ca pe un reformator brutal, năvalnic, necruțător, fără scrupule și fără milă, dar posedând într'un grad înalt geniul creator, instinctul de ordine și de ierarhie" — zice Paleologue. „Nu!", răspunde Besak, „lui Petru Alexievici nu-i plăcea decât să distrugă și în aceasta el arăta profund rus. In despotismul lui sălbatec el săpa mereu și răsturna totul. Timp de 30 de ani ,el a fost în stare de răzvrătire contra propriului său popor. El a atacat toate tradițiile noastre, toate obiceiurile strămoșești, a răsturnat totul până și sfânta noastră biserică ortodoxă.... Dv îl numiți „un reformator". Dar un adevărat reformator ține seamă de trecut, are în vedere posibilul și imposibilul, cruță tranzițiile, pregătește viitorul. El? Nu. El a dărâmat din plăcerea sălbatecă de a dărâma, din plăcerea cinică de a sfărâma resistențele, de a silui conștiințele, de a ucide sentimentele cele mai firești și mai legitime..... Când anarhiștii noștri de azi visează să arunce în

aer edificiul social sub pretextul de a-l înoi peste tot, ei se inspiră, fără să știe, de la Petru cel Mare. Ei au, ca și el, o ură fanatică pentru trecut și-și închipue, ca și acela, că pot schimba sufletul unui popor cu ucazuri și suplicii... Vă repet: Petru Alexievici este adevăratul strămoș și înainte mergătorul revoluționarilor noștri".

Astfel de păreri și considerațiuni s'ar putea cita la infinit din toți scriitorii Ruși și din scrierile tuturor celor ce au cercetat viața poporului rus. Toți sunt de acord că sufletul acestui popor este plin de incoherență, că în adâncurile ființei lui stărue confuziuni primejdioase și că din aceste pricini suferă de o **paralizie a voinței** care-l precipită, când spre bigotism, când spre anarhie. Pe altarul lui sufletesc ard, nu flăcările vieții, ci impuritățile și miasmele morții.

Toți recunosc această stare, dar puțini i-au cercetat și pătruns cauzele.

Să încercăm noi.

A cunoaște cauzele, însemnează în acelaș timp a le putea combate și de aceia pătrunderea lor este de două ori utilă.

Este necesar aceasta, fie pentru a da viață muribundului, fie pentru a feri societatea de molipsire și de asfixiere.

Dela început trebue să spunem că aceste cauze nu sunt de suprafață, ci profunde și dacă nu cumva, congenitale. Trebue deci să cunoaștem obârșia și formarea poporului rus..

Dar toate acestea, într'un articol viitor.

Pr. C. DRON

Bătăliile din Africa, sub lumina anglo-americană :

Radio Londra, 23 Ianuarie 1942 :

„In ciuda celor mai nefavorabile condițiuni atmosferice, inamicul a întreprins un atac puternic împotriva liniei noastre principale, în urma căruia trupele noastre s'au retras în direcția Agedabia".

---

1) *M. Paleologue*, op. ct. pag. 28—34.

Depe câmpul de război.

Cum am petrecut noaptea învierii
la Observator

Ninge ! Ninge și viscolește mereu. Cer plumburiu. Întuneric și ceață deasă, mai ales când ninge. Vântul sfredelește orice piedică din calea lui și se face simțit până la os. Fără cojocul de iarnă, pe care din pricina unor „chiriași" — prieteni nedespărțiți ai războiului — l-am lăsat să-l poarte sergentul Gușcă, frigul devine de nesuferit. Zăpada atinge pe alocuri 60—70 cm., iar pe unde este adunată de vânt, formează adevărați munți albi.

...Suntem la începutul lunii Aprilie 1942, undeva în bazinul Donețului, la 8 km. Vest de calea ferată ce duce dela Pavlograd la Losovaia. Este ziua Floriilor,... cu flori odinioară. Trec dela observatorul Divizionului, la al Bat. VI-a și ofițer de legătură cu Infanteria, la Bat. II/85 Maior Luchian.

...Floriile cu flori de odinioară, ne trezesc duioase aduceri aminte. Ac., deocamdată ninge și viscolește din gros. Folosind ceața și vremea rea, pe la orele 10 dimineața, o sanie mică, trasă de doi cai de „ciolovic" (țărănești), împreună cu cpt. Mazilu și Sehleanu, ne ducem sus pe poziție. Trebuia să iau în primire observatorul și sectorul Udarnic, în noua mea funcție.

In ziua aceea, Rușii erau liniștiți. N'au tras. Își consolidau și ei pozițiile pe care se opriseră după ofensiva din Februarie, dela Isium-Losovaia, fixați deacurmezișul căii ferate amintite. Noi, stăpâniam gara Samoilovka, cu satele : Alexandrovka și Dimitrovka ; iar ei, satele : Goncearov și Udarnic.

...Ninge și viscolește mereu !...

Ajung la P. C. al Batalionului. Mă prezint d-lui Maior Luchian și apoi la Observatorul artileriei, cu cei doi căpitani. După câteva indicații sumare de orientare cu busola și cu goniometrul busolă din stația observatorului, — vizibilitatea fiind foarte redusă — eu m'am declarat „lămurit" și „pus în situație". Cei doi căpitani s'au retras, pe șanțul de comunicație și apoi cu sania, au luat drumul înapoi. Eu rămâneam să explorez singur sectorul și cele două observatoare înaintate.

Unul din aceste observatoare înaintate era în fața satului

Udarnic, la cota 164, iar cel de al doilea, era situat la cota 162, în stânga observatorului principal.

Plec condus în linia I-a de Elevul T. R. Plotonier Bosniac. Cum era ceață și negură, am mers tot timpul nestingheriți de focurile inamicului, care trăgea foarte neregulat și fără o țintă precisă. Ajunși la cota 164, punctul cel mai înaintat al liniilor infanteriei noastre, am putut privi tot sectorul de aproape. Cele mai importante puncte din acest sector, erau două : satul Udarnic în față — puțin dreapta — și cota 177,8 — puțin la stânga — și în față. Ambele la inamic.

De sus de pe cota 164, am putut privi bine linia amică și inamică. Mi-am făcut schițele necesare și mi-am notat pe ele punctele de supraveghiat și de bătut cu artileria noastră. Acesta era sectorul meu, sectorul în care aveam să-mi petrec Sf. Paști, ce se apropiau.

Inainte de a mă întoarce la observatorul principal „Amaradia", ca să trec apoi la „Teslui", observatorul lateral dela c. 162, observ în fața șanțurilor noastre, la vreo 30—40 m. o sumedenie de cadavre acoperite aproape de zăpadă. Mi-a atras atenția un cadavru de rusnac mare și lung, căzut cu fața în jos și cu bidonul cu vutcă alături.

...Căzuse seceraţi 104 inși, într'una din nopțile trecute, într'o incursiune. Din curiozitate m'am apropiat de el și l-am examinat de aproape. Gerul îl păstrase „boacănă" nedeformat, așa cum căzuse. Avea figură asiatică, mustăți și câteva fire de păr în barbă, crescute mai ales după ce murise... După figură făcea parte din vreo semințe îndepărtată, de prin părțile Caspicei, dintre acei semi-nomazi păstori de neam Kirkizo-Kalmuci. Ei căzuseră pentru bidonul de vutcă ce li-l dăduse Țarul Roșu, ca să suporte mai ușor frigul și să aibă curaj la atac...

Mă cobor în adăpostul cuibului de mitralieră, de sub comanda bravului Lt. Rez. Draga, și acolo, mă întâmpină caporalul Gurban Petru, cu zâmbetul pe buze :

— „Aștia's mușterii mei don Locotenent ! Au venit acum câteva seri ca furnicile ! Toți erau beți morți. Inaintau ca orbii. Vroiau să sparg frontul și să meargă la Pavlograd. Dar le-am tăiat pofta cu „căţeaua" (mitraliera) mea sireaca !... De trei luni n'am slăbit-o din mâini.

E bună și credincioasă. Latră bine și ține la stăpâni buni... !"

Era un oltean de prin părțile Gorjului, portar la Ministerul de Justiție în București. Deși orășan, prin funcția lui civilă, își păstrase toate calitățile alese ale țăranului nostru. Ne-am împrietenit cu această ocazie și prieteni am rămas până la Volga, de unde nu mai știu de soarta lui nimic.

— Era om vrednic și de ispravă !

* * *

Am trecut mai apoi la cel de al doilea observator înaintat, și cum ceasul înaintase între timp, li se făcuse foame bolșevicilor. Abia ajunși, că au și început să tragă de pe cota 177,8 cu mitraliera. I-am reperat cu luneta — cum spun artileriștii — și le-am trimis câteva salve cu toată bateria. N'au ripostat. Multă vreme nu s'a mai auzit nimic, decât nostalgicul cântec al cocoșului din Udarnic, căruia caporalul Rogoveanu, i-a jurat întâlnire în cel mai scurt timp posibil... lângă un pahar de vin și puțin usturoiu !

Instalat la observatorul principal „Amaradia", aveam în dreapta și stânga mea cele două observatoare înaintate și laterale, pe la care trebuia să trec zilnic. La fiecare aveam câte un sergent și 3 oameni.

Săptămâna Mare trece repede, cu ger, viscol și ninsoare din belșug. Noaptea, făceam — deși ofițer — sentinelă la postul de observare dela orele 7 până la 12. Acesta era timpul obișnuit al inamicului pentru incursiuni sau atacuri. Am ținut ca în timpul cel mai periculos, să fiu eu singur la post, spre a nu fi surprinși de evenimente. O făceam aceasta bucuros, mai ales că, chiar în Sâmbăta Floriilor ne luase foc bordeiul de adăpost în pământ și acum eram adăpostiți provizoriu într'un cotlon scobit în zăpadă, troienită în apropiere.

Duceam viață polară. Singurul lichid cald, era ceaiul din termos, pe care-l mai păstram din țară.

Mai târziu, ne-am reparat bordeiul și puteam face puțin foc, cu lemne aduse dela 3—4 km. în spate, din satul Mihailovka, din zona bateriilor. Aci, bucătăriile și serviciile aciuate în sat, desfăceau zilnic câte o casă ruinată și părăsită de popu-

laţia dusă în pribegie. Cei 3—4 civili, femei şi bătrâni, trăiau din mila soldaţilor noştri.

Noaptea târziu, câte un câine flămânzit şi îngrozit, urla prelung, până ce cădea ţinta vreunui soldat... Peste tot multă jale şi pustiu. Peste câmp şi prin sat, multe maşini agricole părăsite, care pe unde le-a apucat războiul.

NOAPTEA SFÂNTĂ

Mai toată săptămâna Mare a nins şi a viscolit. Sâmbătă după prânz, s'a potolit vântul, iar nourii grei şi negri, se ridicaseră mai sus ca de obiceiu şi anunţau schimbarea vremii... şi poate şi a vremurilor !...

Se înserează. In bazinul Donetului, soarele apune şi răsare aproape cu o oră şi jumătate mai de vreme ca pe la noi.

In câteva seri dearândul, văzusem lună plină pe cer. Acum însă cerul era acoperit cu nouri purtaţi de vânturi ce bat la mari înălţimi. Ne reparasem sumar bordeiul, care adăpostea într'un colţ o mică sobă, improvizată de ostaşii mei dintr'o bucată de tablă. Lângă ea, mai în faţă, telefonul şi câteva bobini de cablu, cari serveau de scaune şi de masă. Restul, loc de şezut pe paie, pentru 3—4 şi la nevoie şi 10 oameni... Cum glumea fruntaşul Hinoveanu, agerul şi priceputul meu telefonist din cele mai grele lupte, când spunea :

— „Nu e loc în bordeiul nostru decât pentru 3—4 inşi. Dacă însă vrea Pania (Ruşii) încap 20 şi mai rămâne şi loc liber !“ — Aceasta era aluzie la bombardamentele inamicului, când în cel mai mic adăpost se grămădeau nebănuit de mulţi ostaşi surprinşi de brandurile sau de artileria inamică.

Drept uşă, aveam o pătură şi o foaie de cort. Eram doi metri îngropaţi sub pământ. Intrarea în bordeiu se făcea printr'un şanţ cu trepte, pe care regulat vântul ni-l umplea cu zăpadă viscolită. La ieşirea din şanţ — paralelă cu linia frontului — se afla pus în staţie aparatul goniometru busolă şi câteva jaloane de orientare pe timpul nopţii pentru obiectivele dela inamic. Dela aparat la prima treaptă din şanţ, era un pas. Aceasta, spre a ne feri mai uşor de gloanţele dela inamic, care de cum se înseră, începea să ne fluere pe la urechi, până dimineaţa.

Ruşii, îşi instalase un post fix înaintat, în apropierea liniilor noastre, pe care-l ocupau numai în timpul nopţii. Deacolo trăgeau, la intervale neregulate, rafale de câte 4—5 focuri de armă automată ori cu pistolul automat, foc cu foc, ca să ne oblige să nu putem supraveghea în linişte sectorul. In felul acesta eram mereu cu nervii încordaţi. Când gloanţele se îndeseau pe direcţia noastră, ne adăposteam în şanţ. Fiecare clipă ne putea fi fatală.

Se înserase bine. La orele 19 — ca de obiceiu — ies afară la aparat. Trebuia să comunic telefonîc la P. C. a Diviziunului toate rachetele roşii din sectorul supraveghiat şi focurile de arme automate, cu direcţiile lor.

Racheta roşie trasă de infanteria amică, era semn că „atacă inamicul“ ; deasemenea trebuia să comunicăm eventualele sgomote de motoare ori huruit de maşini, pentru a preîntâmpina atacurile cu tancuri.

. . . . . .

Stam încotoşmat bine şi cu o foaie de cort pe cap, ca să mă feresc de zăpada purtată de vântul pătrunzător, care în timpul nopţii devine mai tăios.

Ger cumplit. Vântul şueră şi trece, hăuind a pustiu, ca prin Rusia. Rotesc privirea din dreapta, de către gara Samoilovka, peste cota 164 şi satele : Alexandrovka, Udarnic şi Dimitrovka. Total 180 grade zonă de supraveghiat. Din timp în timp, mă aplec jos, ori sar chiar în şanţ, când gloanţele şueră des şi pe direcţia mea. Este o gimnastică continuă pe care o execut în ritmul focurilor primite dela inamic.

De cu ziua, pregătisem corul „Hristos a Inviat“ şi „Mulţi ani“, cu ostaşii mei. I-am pregătit să cântăm şi noi, fie chiar la observator, creştinescul Hristos a Inviat.

Era singura noastră posibilitate de a ne manifesta bucuria cea mare a Invierii Domnului !... Pe care altă dată, o trăiam cu ai noştri, părinţi, fraţi, soţie şi copii. Azi, departe de ei toţi, nici tihnă de reculegere şi rugăciune creştinească nu ne lasă duşmanul din faţă. Ei, cari n'au biserici, nici credinţă, sunt geloşi pe cei care-şi fac un scut din credinţă.

Ruşii, au tras, mai mult ca de obiceiu în Noaptea Sfântă. Incă de cu ziua au început cu o canonadă vie din dreapta satului Udarnic. Apoi, cu armele automate şi cu brandurile, au ciocănit toată noaptea. Peste tot se simţea parecă, cum

trag a dușmănie și ură iudaică. Cu siguranță că, ordinele acestor trageri le venise dela Comisarii Jidani, aciuați departe în spatele frontului, prin orașul Saratov și Losovaia.

Toată noaptea posturile noastre înaintate au tras rachete, ca să poată supraveghia sectorul. In tot lungul frontului, era o ploaie continuă de rachete multi-colore. Dacă n'ar fi fost cadrul războiului, cu morți și gloanțe, s'ar fi putut crede că ne aflam la acele serbări cu focuri de artificii din parcurile americane,... din timp de pace.

...Inchid ochii, din timp în timp, și mă duc cu gândul la alte vremuri. Fără să vreau, îmi apar în minte pătimirile primilor creștini, eroii noștri naționali, cu HORIA, TUDOR, IANCU și toți aceia cari au știut să se jertfească pentru Binele omenirii, ori pentru Dreptatea, Adevărul și Fericirea Neamului lor... !

Dela începutul războiului contra iudeo-comunismului, mormântul a încetat să mai fie un lucru de spaimă pentru sufletele noastre. In credința noastră, el este o brazdă, în sânul căreia se aruncă grăuntele, care va prinde, va crește și va înflori în veșnicie, făcând să înflorească în veșnicie cea dintâi floare a primăverii care vine... !

Gândul pribeag mă duce în Țară. Văd casa părintească pierdută pe culmile dela poalele munților Vrancei, pe culmile dealurilor pline de podgoriile dela Mărășești, Panciu Muncelu. Imi vin în minte sublimele învățături creștine și-mi întăresc tot mai mult credința în ele... A ierta și e prea puțin... A întoarce binele pentru rău, iată calea spre mântuire.

Incerc să-mi distrug monștrii din sufletul meu : mânia, ura, răsbunarea, ambiția, sgârcenia. Toate sunt slăbiciuni și păcate omenești, cari ating deopotrivă pe cei mai buni dintre noi, nu numai pe cei răi !

...Sublime clipe de reculegere.

Acolo, la un vârf de cuțit de moarte, omul ajunge să înțeleagă toată nimicnicia lui și toată măreția jertfei lui Iisus Hristos.

La câteva sute de metri, acelaș Geniu Rău, încolțit în Neamul lui Iuda, și răsărit în doctrina iudeo-comunistului Karl Marx, face ca astăzi să sângereze din nou umanitatea !

Din nou orașele și templele civilizației milenare, cu mu-

zeele și toate lucrările de artă, cad victimă urei satanice, care a cuprins întreg globul pământesc.

...Doamne îndură-te de noi, nevrednicii Impărăției Tale !...

. . . . . .

Ca prin minune cerul se limpezise, iar de către răsărit o lumină puternică brăzda cerul radiant. Era ora 11 și jumătate. Peste o jumătate de oră, era miezul nopții, momentul solemn, când se cântă în toate bisericele ortodoxe: Hristos a Inviat !

Spre răsărit cerul devine tot mai luminat. Un disc roșu-închis, apoi din ce în ce mai luminos, aruncă pe întinsul alb și pustiu, o ploaie de aur.

Cine a trăit acele clipe, poate spune că a văzut „Minunea cea Mare". Invierea cea adevărată. Minunea, Minunilor și Duhul Dumnezeirii !...

Impresionați de acest sublim ceresc, Rușii au contenit o clipă focurile armelor automate. Cei cari-și vor fi mai adus aminte de învățăturile Mântuitorului, își vor fi spus : „Iată Invierea Domnului Hristos !..."

Am îngenunchiat pe omătul înghețat, mi-am făcut semnul crucii, am spus Tatăl Nostru și mi-am repetat în gând cântarea sfântă :

— „Cu noi este Dumnezeu,
„Intelegeți Neamuri și vă plecați !"

M'am coborât apoi în bordeiu, mi-am adunat oamenii în jurul meu, lângă telefon — după ce am deschis toate liniile — și-am cântat : Hristos a Inviat.

S'a auzit la toate posturile : dela P. C. al Regimentului, mi-a confirmat răposatul Slt. rez. C. Greceanu, care era ofițer informator pe atunci ; la Divizionul II, Adjutantul Slt. V. Stoica, (Micul Mareșal, cum îi spuneam în glumă), iar dela observatorul Divizionului : L-tii Duda și Dobrovicescu, împreună cu ofițerul telefonist, Slt. Mălăescu, dela centrală.

Toți au ascultat impresionați. Nu știau de unde vin aceste melodii sfinte, mai ales pe acele meleaguri. Imi spuneau că, un moment au crezut că sunt în sat, în Noaptea Invierii.

De cu ziua, ofițerii primisem ouă roșii și cozonac. (Cantitate, evident, simbolică). Era al treilea Paști pe care-l petre-

ceam cu ostaşii. Căpătasem puţină experienţă. Românului, la bucurie şi la durere, îi prinde bine un pahar de vin. Intâmplarea face să am 200 gr. de rom. Il împart frăţeşte. Ciocnim ouă roşii şi mâncăm cozonac ; ca pe sf. anaforă.

Dintre cei din Noaptea Paştelui, D-zeu să-i ierte pe doi, cari nu s'au mai întors : Sergentul Păun şi Caporalul Fara, de fel, primul, din Mehedinţi, iar cel de al doilea, din Banat. Amândoi erau cam certaţi cu morala, şi mai ales cu cele 10 porunci. In răsboi, spuneau ei, nu există furt.

Cu toate străduniile mele, mai ales faţă de bravul şi curajosul Fara, n'am putut fi înţeles. Soarta a făcut să am eu dreptate şi să-mi întăresc mai mult credinţa în ideea de Bine şi D-zeu... !

— „D-zeu să-i ierte, cu toate greşalele lor, cele cu voia şi fără de voia lor".

După miezul nopţii Bolşevicii au început din nou să se mişte. Pe tot frontul au început să tragă cu branduri şi cu armele automate. In câteva puncte au încercat incursiuni, dar n'au reuşit. Vremea nu le mai era favorabilă.

Luna strălucea tot mai sus pe bolta cerului limpezită de nouri şi lumina nu le era potrivită ciolovecilor la incursiuni.

Natura reînviase. Era ceva măreţ, care plutea în atmosfera de miez de noapte sfântă. Cu toate încercările bolşevicilor de a zădărnici măreţia momentului sfânt, D-zeu nu le-a ajutat. Limpezirea cerului, cu lună plină apărută cu puţin înainte de Invierea Domnului, le-a zădărnicit intenţiile.

Cei cari au îndrăznit să se apropie de liniile infanteriei noastre şi-au primit din belşug „ouă roşii" dela puşcaşii noştri grenadieri. Mulţi au plătit cu viaţa, cutezanţa de a turbura Noaptea Sfântă.

Impresionat dintr'un îndoit motiv, militar şi religios, am rămas mai departe, tot eu, la postul de observare. Mă temeam să nu încerce Ruşii mai târziu ceva. Am urmărit în felul acesta toată linia frontului, până ce s'a făcut ziuă. Toate încercările bolşevicilor au dat greş.

Dimineaţă un soare strălucitor, pe un cer senin, ne ducea cu gândul la căminurile noastre, la ai noştri, la Ţara lăsată departe, spre soare apune, cale de câteva zile cu trenul, normal...

Ca prin vis ne reamintim cu ostaşii, de momentele întoarcerii dela biserică, de satul plin cu pomi în floare, printre cari sclipesc casele frumos văruite de gospodinele harnice.

Pe aceste locuri, parecă nici nu se cunoaşte varul ori huma. Totul este trist, pământiu şi pustiu. In plus şi iarnă cumplită. Stepe pustii, lipsite de duhul creştin. Regiuni fără pomi, fără păduri, fără copaci. Satele părăsite şi casele dărâmate. Totul fără viaţă.

In Rusia, omul munceşte din zori şi pân în noapte, la colhoz şi la sovhoz. Pentru toată munca lui, abia îşi poate agonisi hrana şi hainele standard.

Viaţă spirituală nu există. Azi, mă surprinde o ştire dată prin Geneva [1]), de către d. Davis, fost ambasador al Statelor Unite la Moscova şi care spune că în Rusia, raporturile Statului cu biserica sunt normale, numai că biserica este separată de stat. Atâta tot.

Nici nu se poate o minciună mai sfruntată. Am străbătut Rusia până la Volga, şi peste tot am găsit bisericele ortodoxe ruinate, distruse, ori amenajate — cele mai multe în : ateliere mecanice (Sâncowo, pe Oscul), depozite şi magazii de cereale, ori prăvălii cu rafturi pentru mărfuri la cooperativele statului sovietic.

Acesta este adevărul văzut la faţa locului.

Este de mirare cum se poate mistifica un adevăr aşa de crud, de către un Ambasador. Desigur că, acest diplomat nu poate fi decât un jidan, american, care din David şi-a luat numele de Devis.

Sistemul mistificărilor jidăneşti ne este cunoscut, nouă şi în lumea întreagă.

Va veni o zi, — dacă nu va fi prea târziu — când toţi naivii şi credulii anglofilo-americani se vor convinge de adevărul politicei iudeo-comuniste.

G. FĂCĂOARU

---

1) Universul, Nr. 112 din 24 Aprilie 1943, ştiri din Geneva.

Cel mai mare cataclism

Nici invaziile hunilor, nici cele mai cumplite invazii mongolice cari au bântuit în trecut Europa şi Asia, nu se pot compara, ca efecte destructive, cu acelea pe cari le-ar aduce o invazie moscovită, dacă armatele axei nu i-ar sta în cale.

Atila, **„biciul lui Dumnezeu"**, s'a oprit la porţile Romei, a putut fi ţinut în loc în năzuinţele lui destructive de splendorile papalităţii şi ale cetăţii eterne. Invaziile mongolice de mai târziu, s'au putut mulţumi cu prăzile şi cu sclavii pe cari îi puteau duce.

Actualii mongoli pornesc însă la prădat numai după ce s'au înarmat cu toate armele pe cari li le-au putut pune la dispoziţie ştiinţa modernă. De mongolii trecutului, populaţiunile paşnice rămase fără apărare se puteau ascunde prin păduri, prin munţi. Puteau eşi la lumină şi-şi puteau relua ocupaţiile lor productive după ce trecea puhoiul. Aceste invazii erau incendii pasagere cari pârjeleau, dar nu erau în stare să ardă şi sămânţa din care să răsară din nou iarbă mai târziu, să distrugă astfel încât să nu se mai poată reface aşezările de cultură şi civilizaţie, spiritualitatea popoarelor invadate.

MOARTEA SPIRITUALĂ

Cu moscoviţii însă situaţia se schimbă radical. Prin iudaism şi bolşevism şi cu ajutorul ultimelor realizări ale ştiinţei contimporane, instinctele lor primare destructive s'au ridicat la cel mai înalt potenţial. Ei atacă acum în plin şi caută să distrugă, nu numai corpul, ci şi spiritul creator, sufletul popoarelor.

Ceeace au făcut în Rusia ne stă mărturie. Nu importă progresele economice, nici armele pe cari au reuşit să şi le creeze. Importă spiritualitatea diabolică care i-a dus la acest progres.

Omul nu tăeşte prin materie. Trăeşte prin idealurile cari îi dau viaţă, prin spiritul său animator, prin sufletul care-l leagă de pământul natal, de strămoşii pe cari îi poartă în sânge, de şirul nesfârşit al generaţiilor din rândurile cărora el nu constitue decât un inel efemer.

Omul trebue să desvolte şi să transmită mai departe

comoara spirituală pe care a moştenit-o. Aceasta constitue întreaga lui viaţă, întreaga lui raţiune de a fi.

Bolşevismul aduce după sine cea mai mare nenorocire ce poate lovi un popor: **Moartea spirituală.**

INCEPEM O NOUĂ EXISTENŢĂ

In războiul acesta nu se decide numai soarta aşezămintelor cari ni-au învăluit până acum existenţa. Adevărul este că ceeace a fost nu se mai poate reface. Suntem la capăt de lume nouă. Incepem o nouă existenţă.

Nenorocirea este însă că mulţi dintre noi nu înţeleg rostul evenimentelor, mulţi încă cred că luptă pentru a se reface ce a fost. Şi sunt state şi popoare în Europa ai căror conducători nici nu se clintesc de pe linia veche de conduită.

Sunt încă pături largi în sânul popoarelor cari îşi bagă capul în nisip, crezând că prin aceasta înlătură prăpădul care le bat la uşe.

Incepem o existenţă nouă. Dar nu e tot una a deveni sclav sau animal de muncă, a fi nimicit, a pierde atributele tale spirituale, raţiunea ta de a fi sau a-ţi deschide orizonturi largi cari să te scoată din păcatele cari te-au dominat până acum şi să te facă membru activ al solidarităţii naţionale şi internaţionale; nu e totuna a te coborâ în iad sau a urca treptele înalte ale spiritualităţii cari să te apropie de Dumnezeire.

Războiul acesta pune bazele unei noui existenţe pentru o întreagă epocă în desvoltarea omenirii.

Trăim cele mai mari timpuri dela căderea imperiului roman şi până acum. In inima şi sufletul nostru, în vârful baionetelor soldaţilor noştri stă soarta a sute de generaţii, soarta omenirii pentru milenii.

SĂ FIM PREVĂZĂTORI

Trebue să ştim să ne orientăm în evenimente. Trebue să prindem firul roşu al spiritualităţii lor. Să nu ne surprindă. Să nu ne trezim prinşi în situaţii tragice din cari eşire să nu mai existe. Să nu devenim sărmane epave purtate de valuri, fără să ştim de unde am plecat şi unde mergem.

Să fim prevăzători. De această prevedere depinde puterea noastră de a evita dezastrul şi de a pregăti gloria. Singură,

prevederea, ne învaţă să aruncăm în cumpănă toate energiile cu cari suntem înzestraţi pentru a ne asigura viitorul.

Spiritualitatea evenimentelor prin cari trecem nu se polarizează numai acum în vâltoarea bătăliilor. Această spiritualitate a apărut la orizont odată cu instalarea bolşevismului în Rusia şi cu revoluţiile cari au pus bazele fascismului şi naţional-socialismului. Incă de pe atunci providenţa a trimes oamenii reprezentativi şi a înarmat popoarele pentru a înlătura dezastrul. Incă dela început evenimentele indicau celor clar văzători linia de conduită pe care trebuiau să o adopte.

Dată fiind situaţia noastră internă de pe acea vreme şi configuraţia internaţională în care eram infeodaţi, pentru orice om care ştia să citească în evenimente era evident dezastrul care ni se pregătea.

Până la 6 Septemvrie 1940, înotam contra curentului, eram cuprinşi de **„frenezia nuciderii'.**

OPACITATEA DEMOCRAŢIILOR

Astăzi Europa este cutremurată de descoperirea ororilor dela Katyn. Premisele acestor erori erau însă puse încă dela începutul bolşevismului rusesc. Ele s'au repetat de nenumărate ori în decursul celor două decenii şi mai bine cari au precedat începutul actualului război. Europa însă dormea somnul morţii pe laurii izbânzilor războiului precedent.

Democraţiile occidentale s'au dovedit incapabile de a citi în evenimente de a se apăra pe ele însele. Nu numai atât, dar, prin politica lor de struţ, făceau tot ce le sta în putinţă pentru a-şi pregăti ele însele mormântul, pentru a pregăti mormântul culturii şi civilizaţiei europene, culturii şi civilizaţiei globului. Căci la ce rezultate putea duce dezarmarea Germaniei, boicotarea Italiei fasciste, politica dezarmărilor, proteguirea revoluţiei bolşevice din Spania, cumetria cu Sovietele şi punerea lor la remorca iudaismului !

Era frenezia sinuciderii care pusese stăpânire pe ele, din care nu au putut fi scoase, nici prin lovitura de măciucă pe care au primit-o prin declanşarea actualului război mondial, nici prin înfrângerile ce au suferit.

Toate nenorocirile pe cari le-au încercat nu le-au putut până în prezent deschide ochii pentru a putea citi în evenimente şi în propriul lor viitor, în contra căruia continuă să lupte cu toate puterile cu cari sunt înzestrate.

DISTRUGEREA CAPITALULUI **OM**

Crimele dela Katyn ! Acestea sunt nimic pe lângă crimele pe cari le-au comis bolşevicii în tot timpul guvernării lor, direct sau indirect.

Pentru mentalitatea bolşevică nimicirea claselor conducătoare, a claselor purtătoare de cultură şi de civilizaţie de pretutindeni, este o datorie imperioasă.

Omul bolşevic, **robotul,** nu se poate creea, cât timp există cultura şi civilizaţia occidentală, cultura şi civilizaţia creştină ; cât timp trăesc generaţiile cari sunt stâlpii actualei ordine mondiale.

A suprima „câţiva", chiar dacă aceşti câţiva s'ar ridica la sute de mii, nu se poate compara cu milioanele pe cari le suprimă prin trimiterea lor la moarte sigură în Siberia sau prin inaniţia la care le condamnă prin suprimarea oricărei posibilităţi de trai.

Zeci de milioane au fost suprimate în Rusia cu acest sistem. Un tânăr venit din Caucaz, crescut la şcoala bolşevică, îmi spunea că Stalin se felicită de dispariţia prin inaniţie a milioanelor de oameni cari nu au fost primiţi în colhozuri şi sovhozuri, a milioanelor cari mor în Siberia, puşi fără îmbrăcăminte, fără adăpost şi fără hrană la munci grele, în condiţiuni cari îi duc la moarte sigură.

PASIVITATEA EUROPEI

In tot timpul când zeci de milioane de oameni erau suprimaţi prin astfel de metode, Europa nu s'a alarmat. Şi se alarmează acuma, când s'au descoperit câteva mii de ofiţeri polonezi asasinaţi prin împuşcarea în ceafă. Acest asasinat în masă nu putea fi comis decât de niscaiva jidani sadici setoşi de sânge. A fost un gest, pe cât de inutil şi imprudent, pe atât de umanitar. Soarta acestor ofiţeri a fost mult mai bună decât a acelora cari au fost trimişi să moară lent în Siberia în condiţiuni îngrozitoare.

Nu de soarta celor dela Katyn trebue să se alarmeze Europa, ci de soarta tuturor acelora cari sunt asasinaţi lent, me-

todic, prin însăş tolerarea guvernării bolşevice ; de soarta şi viitorul nostru al tuturor, de soarta culturii şi civilizaţiei umane, în caz de victorie bolşevică.

Democraţiile aliate astăzi cu bolşevicii ar trebui să-şi pue cenuşe pe cap, pentrucă au tolerat monstrul apocaliptic timp de mai bine de două decenii, a cochetat cu el şi l-au ajutat să se desvolte. Democraţiilor acestora ar trebui să li se deschidă ochii ca să vadă cărui prăpăd se expun, cărui prăpăd expun omenirea întreagă prin cărdăşia criminală la care s'au înhămat.

MONSTRUL APOCALIPTIC

Am pronunţat cuvântul de monstru apocaliptic. In Februarie 1940 am publicat în rândurile acestei reviste articolul intitulat **„Epocă de Apocalips"**. Se desina încă de pe atunci într'o lumină orbitoare cataclismele cari ne pândeau.

Era atunci la ordinea zilei convenţia dintre Uniunea Sovietică şi Germania pentru schimbul de populaţie. Acest schimb de populaţie constituia în fapt începutul marilor prefaceri pe cari războiul actual le poartă cu sine. Referindu-mă la semnificaţia acestui schimb de populaţie, spuneam atunci : „Să nu pierdem un moment din vedere, că se desinează la orizont cele mai drastice mijloace, pe cari învingătorii le vor întrebuinţa fără cruţare, sub motvul de a se extirpa cauzele de ceartă pentru viitor".

In acel timp nu se putea scrie altfel. Configuraţia politică impusă de regimul de atunci cerea anumite reticenţe. Dar era evident că în ce priveşte Rusia Sovietică şi în ce priveşte necesitatea care a împins în primul rând Germania la acest schimb, convenţia urmărea salvarea populaţiilor de rasă germanică de soarta amară pe care o aveau în Rusia şi de crunzimile pe cari ar fi avut să le îndure în caz de viitor conflict. Era o repatriere, dar era şi o măsură de siguranţă, de salvare şi de prevedere în acelaş timp.

Am văzut că Europa stetea pe atunci pasivă faţă de procedeele criminale ale Cremlinului. Deşi prăpădul sovietic făcea ravagii cumplite în Rusia, ea se credea la adăpost. O orbire incurabilă îi întunecau vederile. Era aceeaş orbire care

face astăzi din anglo-saxoni instrumente destructive în mâna iudeo-bolşevicilor.

Tot pe acea vreme vorbeam despre **„frenezia sinuciderii"** de care eram şi noi atinşi, alături de democraţiile iudeo-masonice din apus. Astăzi — în afară de ochii democraţiilor angajate în luptă — şi ochii cei mai puţin deprinşi cu lumina soarelui au început să vadă. Descoperirea de către germani a ororilor dela Katyn au avut darul de a lumina pe mulţi, deşi printre crimele sovietice este poate cea mai puţin semnificativă.

Astăzi numai orbii şi cei ce nu vor să vadă, nu văd şi nu simt totalul divorţ care există între Uniunea Sovietică şi lumea civilizată. Numai aceştia nu-şi dau seama de faptul că nu există decât o singură cale de salvare : **Desfiinţarea totală a bolşevismului rusesc.**

Astăzi sovieticii nu se mai pot camufla. Monstrul apocaliptic apare în toată hidoşenia lui. Opinia publică mondială începe să-i privească sub adevărata lor lumină.

Astăzi se ştie că raţiunea de a fi a sovieticilor e de a crea omul rebel, omul animal de muncă, cu distrugerea a tot ce le-ar putea sta în cale.

OMUL NOU BOLŞEVIC : ROBOTUL

A crea omul nou pentru sovietici este deci a distruge tot ce e cultură şi civlizaţie europeană şi asiatică, tot ce e cultură şi civilizaţie pe glob. Căci niciodată bolşevicul nu va putea face din europeanul cult, din asiaticul cult, din omul cult de pretutindeni, un robot.

Nu există pentru bolşevici decât o singură cale : Distrugerea, prăpădul, asasinarea în masă, direct sau indirect, după sistemul lor, a tuturor acelora cari trăesc cu fiinţa lor spirituală în religie, în cultură ; a tuturor acelora cari reprezintă ceva în popoarele şi statele ce ar avea nenorocirea să cadă sub supremaţia lor.

O COMPARAŢIE EDIFICATOARE

E suficient să luăm în consideraţie stările din Europa, pentru a ne da seama de prăpădul ce ar urma.

Rusia e o ţară semibarbară. Cu toate acestea bolşevismul, pentru a se putea instala, a trebuit să suprime zeci de milioane

de oameni de toate vârstele. Europa însă nu e Rusia. Aici aproape întreaga populaţie are o structură spirituală care o identifică cu cultura şi civilizaţia creştină. Aici e depozitul sacru al culturii şi civilizaţiei universale.

Acest tezaur sacru trăeşte în fiecare individ şi în fiecare categorie socială. Aici pământul însuş trăeşte şi respiră prin spiritualitatea creatoare multimilenară a popoarelor cari l-au frământat cusudoarea şi sângele lor.

Aici bolşevismul iudeo-sovietic nu s'ar putea instala în mod efectiv decât printr'un ocean de crime, faţă de cari cele din actuala Uniune Sovietică ar rămâne cu totul în umbră.

UN DEZASTRU APOCALIPTIC

Dacă adăugăm la această necesitate starea de război dintre popoarele Europei şi lumea bolşevico-iudeo-masonică, ne putem da seama de tot dezastrul care s'ar prăvăli peste cel mai nobil continent al globului.

Nu sunt vorbe, sunt fapte. Ne ameninţă din umbră cel mai cumplit cataclism ce a bântuit vreodată omenirea.

O CĂRDĂŞIE INCONŞTIENTĂ

Cărdăşia anglo-americano-bolşevică nu e numai criminală, dar inconştientă. Prin alianţa cu bolşevicii aceste popoare merg la propria lor nimicire. Căci nu numai armatele germano-aliate stau ca un zid neclintit în faţa puterilor satanice deslănţuite dela nord, dar şi **spiritualitatea care le animează.**

Apărătorii axei duc cu ei un suflet, un spirit viu, un suflu dătător de viaţă, o energie creatoare, un puternic curent de spiritualizare a omenirii, de regenerare a popoarelor, care, odată dispărut de pe arenă, nimic nu va mai putea sta în calea puhoiului degradant şi distrugător.

STINGEREA FOCARELOR

Să nu uităm că izvoarele de cultură şi civilizaţie nu sunt la anglo-saxoni. Aceste izvoare sunt în Europa occidentală.

Aici sunt tezaurele moştenite din străbuni, cari radiază asupra întregii omeniri. Şi aceste izvoare pulsează prin bătrânele ei instituţii, prin deţinătătorii actuali, prin fiinţele vii cari leagă firul trecutului glorios cu viitorul. Acest tezaur de

cultură, de artă, de bogăţii spirituale nemăsurate vor fi aruncate în neant, odată cu generaţiile cari le-au moştenit, cari le cultivă, cari le fac să radieze în întreaga omenire.

Dar, oricât de inconştienţi i-am privi pe anglo-saxoni, nu putem să credem că simţul lor de conservare nu-i va chema în ceasul al doisprezecilea la realitate.

Dacă au luat armele ca să se apere de pericolul german, cum ar putea ei, să cultive în detrimentul lor propriu un pericol cu mult mai mare, acela al bolşevismului cutropitor.

Căci ori cât de acaparanţi ar fi germanii, în contra lor se pot organiza armate de rezistenţă, dar ce armate de rezistenţă s'ar mai putea organiza în contra bolşevismului, când acesta va fi reuşit să stingă flacăra animatoare a culturii europene, când va fi instalat în locul ei pe robotul rus, când va fi reuşit să reducă la animalitate pasta umană!

Nu în puterea armelor stă afirmarea de totdeauna a popoarelor. Puterea le stă în spiritualitatea care le animează.

Robotul rus va putea distruge, dar nu va putea crea. Conducătorii iude-bolşevici pot crea situaţii economice efemere, dar nu pot înlocui spiritualitatea creatoare pe care vor fi reuşit să o distrugă.

Nu e de prisos să accentuăm din nou că au mai fost prăpăduri în trecut. Dar niciunul nu poate egala pe acela care s'a ridicat din stepele euroasiatice ale Rusiei. Nicio invazie mongolică din trecut nu a avut la dispoziţia deslănţuirii instinctelor primare ale hoardelor mijloacele ştiinţifice ale lumii civilizate.

Bolşevicii au reuşit, caşi Prometeu, să fure focul din cer şi să încerce a incendia cu el întregul glob. Ei s'au pus la remorca celei mai infame populaţii, la remorca iudaismului dizolvant, la remorca urei neîndurătoare pe care iuda o hrăneşte de milenii în contra popoarelor pe cari le infestează cu prezenţa lui.

Astăzi invazia mongolică dela nord, întovărăşită cu iudaismul internaţional, are toate mijloacele la dispoziţie pentru a extirpa cultura şi civilizaţia europeană, prin extirparea categoriilor sociale cari le poartă în sufletul şi inima lor.

UN SINGUR MIJLOC DE SALVARE: DISTRUGEREA BOLȘEVISMULUI ȘI A IUDEO-MASONILOR

Ne pândește din umbră cel mai cataclism din istoria omenirii. Nu există decât un singur mijloc de salvare: **Distrugerea radicală a bolșevismului și a iudeo-masonilor.**

Prin acestă distrugere vom fi salvat omenirea pentru milenii.

Omul astăzi este și mâine nu-i. Viața individuală este pulbere și vânt. Dobândim o semnificație numai prin participarea ființei noastre trecătoare la progresul patriei, la progresul universal, la ridicarea poporului nostru, a omenirii în spre spiritualizare, în spre Dumnezeire; prin strivirea puterilor satanice cari ne condamnă la o viață animalică lipsită de luminile cerești.

Nicio generație care ne-a precedat nu a trecut prin momente mai mărețe decât acelea prin cari trecem noi astăzi. Nu a avut o răspundere mai covârșitoare; nu a fost chemată la mai mărețe sacrificii de sânge ca generația din care facem parte.

Pe umerii noștri atletici stă tot viitorul poporului din care facem parte, tot viitorul omenirii.

Noi purtăm în vârful baionetei, și **în inima și sufletul nostru** soarta care așteaptă generațiile viitoare, pentru milenii. De salvarea noastră depinde salvarea lor, de victoria noastră se leagă tot ce va fi.

Din trupurile și sângele nostru se plămădește astăzi o lume nouă mai bună și mai dreaptă. Pe sacrificiul ființei noastre trecătoare pe altarul spiritualității umane, se bazează aruncarea satanei bolșevice și iudeo-masonice din lume, purificarea noastră și a întregii omeniri de miasmele pestilențiale cari i-au crescut pe trup.

Să fim la înălțimea evenimentelor. Să avem fiecare conștiința covârșitoarei noastre răspunderi. Să ne dăm fiecare seama că purtăm în ființa noastră spirituală și trupească toate generațiile cari ne vor urma, că cu noi și prin noi se înlătură cel mai cumplit cataclism care a amenințat vreodată poporul nostru și omenirea întreagă; se pun bazele unei noui involuții a spiritului în materie; se creează o lume nouă, noui

instituții, noui formațiuni de stat, noui adăposturi spirituale, noui destine.

Dacă e adevărat că nicio generație a trecutului nu a avut o răspundere mai mare, tot atât de adevărat este că sacrificiile și gloria generației noastre va străluci prin milenii. Căci noi suntem generația pe eroismul căreia se clădește lumea cea nouă și se înlătură pentru totdeauna:

CEL MAI CUMPLIT CATACLISM CARE A AMENINȚAT VREODATA OMENIREA.

ION COLFESCU-DELATURDA

Noi

Noi suntem cei mai triști dintre poeți,
Copiii umbrei, singuri cu visarea,
Ne pierdem printre oamenii de rând,
La fel e pentru noi închisă zarea.

Ne'ngrămădim la'nchise porți de dor
Și plângem pentru frunzele jertfite
De toamnă, de înfrângeri sau de ploi
Și le-adunăm în cânturi obosite.

Ne sunt prieteni zidurile vechi,
Pe care mușchiul vremii le încinge,
Strivim un zâmbet în parfum de flori
Și suferința ne-o strivim în sânge.

Ni-s versurile strigăt ne'nțeles,
Mândrie care consolează anii,
Când înserări plutesc peste vieți
Și'n gând se cern, a trecere, metanii.

Vom fi mereu, vom învia în vers,
In oboseli, în toamne, în poveste;
Ne-om recunoaște 'n orice asfințit,
Ce, calm, peste-orizonturi se vestește.

VERONA BRATEȘ

Dela Dantzig la Pădurea Katyn

Ce drum parcurs din 1939 la 1943 ; ce grozave răsturnări ; ce uluitoare surprize ; ce năruire de Imperii, de ambiţii de iluzii !

Ce era Polonia, Franţa, Ţările Baltice, Belgia, Grecia, Iugoslavia acum 4 ani de zile ! Mai ales Polonia, în plină desvoltare, cu o industrie bogată, cu o armată **mult preţuită,** se socotea o mare putere, iar reprezentanţii săi aveau aerul a ne ocroti, a ne sfătui, căci treceam ca o ţară mică fără experienţă.

Câţi am fost cari, colindând calvarul în diferitele comisii internaţionale, arătam primejdia de a face din această fâşie de pământ **un casus belli** prilejuind cel mai groaznic măcel, din toate timpurile! Pe rând toţi (şi eu făceam parte dintr'o asemenea comisie) am exprimat nedumerirea noastră că asemenea graniţe de ceartă fuseseră croite parcă într'adins. Câţi nu am sfătuit amical, să nu se facă război crunt de încăerare a întregului pământ, **pentru Dantzig,** căci catastrofa Europei nu trebuia să iasă dintr'o discordie fără rost!

Istoria, judecând generaţiile ce nu au scutit omenirea de o asemenea tragedie, le vor socoti bolnave şi fără bun simţ, de o totală lipsă de creşinism,t călcând poruncile Domnului şi înfăţişând occidentul, zis creştin, ca o cetate de păgâni de o înfiorătoare cruzime. Femeile, din generaţia mea, vor fi grav judecate pentru că nu au crescut pe feciorii lor în iubirea de oameni, ci în lăcomie şi în cultul talerilor de argint.

Am avut o pildă vie în faptul că femeile poloneze au fost cele care au asmuţit la război. Fiind pe vapor, în drum spre Washington, am avut ocazia să aud pe colegele poloneze ce mă însoţeau la întrunirea Fidaćului (asociaţia foştilor combatanţi) spunând că aşteptau cu bucurie războiul, pentru a isprăvi cu povestea culoarului, a Dantzigului, ce le plictisea. Şi vorbeau, cu o totală inconcienţă, de marea încleştare ce o pregăteau, fără a-şi da seama că erau să fie primele victime ale acestei catastrofe.

Iată-ne astfel ajunse la tragica desfăşurare a dramei din pădurea Katyn, la uluitoarele condiţii puse de Ruşi pentru a

mai sta de vorbă cu guvernul polonez refugiat din Londra, după ce a îndepărtat ambasadorul lui în mod samavolnic.

Unde este Polonia de odinioară, mândra Polonie a lui Pilsuski, **Polonia restituită ?** Ce au făcut politicianii din nobila ţară, de atâtea ori martiră ?? Unde sunt prietenii, apărătorii garanţi, cari nu tolerau cea mai mică atingere a teritoriului polonez, şi cari astăzi tac şi caută a convinge Polonia a se sacrifica pentru umanitate, pe altarul comunist?

Unde sunt oratorii înflăcăraţi, cari în cuvinte bombastice, predicau victorii ce nu au venit, şi cari au lăsat ţara aliată singură în faţa tuturor primejdiilor ?

O singură şi logică concluzie se impune: Ţările, ca şi oamenii, în faţa greutăţilor, nu se pot rezema decât pe ele însele, pe forţa lor disciplinată. In clipele de grea cumpănă dispar aliaţii, prietenii de vremuri bune şi rămâi faţă în faţă cu duşmanul şi cu încercările cumplite ale vieţii.

Fraţi Români, ce pildă neaştejtată o primiţi prin noul martiraj al unui nobil popor, pe care neînţelegerea realităţilor l-au târât spre grele încercări ! Cât de necesară este unirea, unirea, care constitue reazemul necinstit al vremurilor! Din durerile celor loviţi fără cruţare, să tragem învăţătură, să înlăturăm fobiile, filiile otrăvitoare şi să stăm ferecaţi într'un patriotism fanatic, care să nu cunoască decât comandamentul naţional şi interesele ţării puse mai presus de toate.

Ţării să-i închinăm toate puterile vii ale fiinţelor noastre. Ei să-i dăm tot. Cu gândul Patriei să trăim, pentru apărarea ei să luptăm şi să murim uniţi într'un singur cuget, într'o singură credinţă : ROMÂNIA.

ALEXANDRINA GR. CANTACUZINO

In lumea care se naşte, niciun popor nu poate trăi ca parazit pe socoteala altor popoare.

Epigrama Românească [1])

Încerc să înșir povestea epigramei românești. Poate că ar fi fost treabă de critic. Criticul este înțepat, dar epigramistul înțcapă, dacă vrea să-și ia meșteșugul în serios. Știu dece se feresc mulți de critică, nu e o taină pentru nimeni. Urechile ei — adesea lungi, lungi cât o zi de post — se aseamănă, de multe ori, cu acelea ale Ecaterinei celei mari: una înțelegea sunetele într'un fel, ceaalltă într'alt fel și poate că amândouă se înșelau. Tragedia criticei este însă atunci când nu înțelege absolut deloc...

EPIGRAMA

Epigrama este o bijuterie mică, așa cum sânt mai toate și scăpărătoare, cum sânt numai cele veritabile, cioplite de mari artiști.

Cetitorul îi vede numai scânteerile; cel vizat îi simte numai înțepăturile și-i contestă lumina, ca și strălucirea, chiar dacă ele îi sar în ochi.

Cetitorul înțelege duhul și prețuește talentul condeerului; victima este împiedecată să priceapă și să aprecieze, de usturimea pe care o simte. Epigramiștii sânt contestați de cei cari își mai fricționează părțile dureroase, chiar după o apreciabilă scurgere de vreme.

O definiție franceză a epigramei ne spune că ea ar fi o cugetare fină și mușcătoare, o săgeată răutăcioasă, trimisă unei persoane, unui vițiu sau unei acțiuni ce face de râs pe autorul ei.

Alții au pretins că epigrama ar fi un ac cu două vârfuri, pe care numai maeștrii știu de unde să-l ție, ca să înțepe, fără a se răni singuri.

Autorii unei antologii — prima antologie bună a epigramei românești — au încercat să ne facă să credem că epigrama ar fi un... cântec [2]). Așa ceva nu putem crede în ruptul capului. Cel mult vom admite că epigrama este... cu cântec, foarte adesea.

---

1) Din Conferința ținută la 5 Aprilie 1943, la „Asociația Publiciștilor români".

2) N. Crevedia și Calotescu Neicu, pag. 5, 1933 „Cartea Românească".

Inainte vreme, pe când era lupul cățel, epigrama era o... **inscripție,** după originea ei elinească. Azi, dacă ea nu poate fi, cu nici un chip, un...cântecel, ea nu mai este nici **inscripție.** S'ar putea, pe mai bună dreptate, să fie o... **circumscripție,** adică locul de unde vinovatul pleacă, adesea, mângâindu-și părțile... dojenite. Pe urmă circumscripția însemna, la romani și **viclenie.** (Epigrama are, la început, aerul că vrea să te laude, pentruca să te pleznească la urmă și mai bine).

EPIGRAMISTUL

Cam așa ceva ar fi, prin urmare, epigrama. Dar epigramistul? Nici asta nu e atât de ușor s'o hotărăști.

Fricoșii au văzut un vlăjgan cât toate zilele, cu gârbaciul în mână, încolțindu-i într'un ungher, de unde nu puteau să mai scape. Pașii cu cari înainta, spre ei, li se părea — în panica lor — pași de epigramist.

Omul care ține biciul în mână poate fi epigramist.

Dar nu oricine are un bici — al lui sau de împrumut — ajunge, numai prin această proprietate, epigramist.

El poate fi — ceeace se întâmplă mult mai des — vizitiu, circzar, surugiu, pedagog de veche modă și chiar gâde, cu voință sau fără să înțeleagă. (Ce crede el, e cu totul altceva!)

Pentrucă, vedeți — aici se amestecă fatalitatea — nu biciul indică meseria celui ce-l ține în ghiară, ci omul — care se presupune că ar gândi mai mult de cât harapnicul — omul hotărăște soarta lui și a biciului. Câteodată, mai rar — când nu este simplu executor — și soarta celor ce urmează să încaseze.

Dar, oricum ar fi, am apucat de am spus: omul care ține gârbaciul poate fi epigramist — dar nu este decât la o sută de ani odată și, uneori, nici atunci.

* * *

Dacă te pocnește, peste ochi, cu codirișca, înjurându-te cu caturi de zgârie nori, nu-l crede epigramist, chiar dacă el te recomandă. E porcar, paragiu sau așa ceva. Loxindu-te, nu te-a transformat în animal, dar s'a orânduit, definitiv, el printre dobitoace. (Deși n'o bagă de seamă).

Dacă te atinge, în treacăt, râzând, cu sfârcul biciului — ţinut cu o mână spălată şi cu unghiile tăiete — acolo unde îţi pasă, unde ai o racilă, dacă te arde, fără să te rănească şi fără să te murdărească, îşi cunoaşte meseria şi ar putea fi, întâmplător, epigramist. Inainte de a te hotărî, nu e rău să-i cercetezi biciul. Dacă poartă urme uscate de noroi şi de sânge, înseamnă că a avut motive să te... menajeze — speranţe, lăsitate, etc. — dar că, în alte împrejurări, cu alţii, a fost ceva mai energic sau, pur şi simplu, **muncitor** ori bivolar. Nu cădea în cursă.

Alexandru Vlahuţă, în prefaţa cărţii „Ghiveci", a doctorului Urechiă, caracterizează astfel pe scriitorul, ce nu trece cu vederea vinile contemporanilor:

„Revolta lui ia caracterul activ al unei forţe care pedepseşte".

Dacă încearcă să te plesnească, dar nu te atinge, dând în vânt, sau chiar lovindu-se singur, se autoflagelează şi se face de râs; nu e epigramist, ci mardeiaş încasator. (Cea mai numeroasă categorie de foarte tineri... epigramişti). Biciul epigramistului de rasă nu e alcătuit din vine de bou, nici din curele — dar nici din panglicuţe. Atunci? Ei, iubiţi confraţi, dacă materialul ar fi cunoscut, instrumentul ar fi în comerţ — la îndemâna tuturor.

Biciului, în definitiv, nu i se cunoaşte rezistenţa; el n'are nimic material: e numai spirit.

Iată dece, ca să fim sinceri, trebue să recunoaştem că epigramistul de rasă nici nu are măcar bici. El nici n'a pretins, niciodată, că ar avea. Ii merge numele că are, din pricina celor ce i-au simţit sfârcul pe piele. Usturimile sânt de vină.

Cel pedepsit este sigur că a fost un bici. Tu îl asiguri că n'ai asemenea unelte, că ţi-e silă de ele. Nu te crede. Ii spui cu frumosul:

— Au fost, iubite prietene, câteva vorbe de duh!

— Cum vorbe? Vrei să-ţi baţi joc de mine? Eu nu vorbesc, eu nu ocărăsc? Dece nu ustură?

...Păi asta e deosebirea dintre voi amândoi.

In acest gen literatura românească este la înălţimea celei occidentale. Există, în scrisul nostru, o comoară de giuvaeruri mici, dar scăpărătoare, de epigrame de durată.

EPIGRAMIŞTII STRĂINI

Goethe, Schiller şi Lessing au scris epigrame. Ei le numeau Xenii. Mai cunoscute sânt, la noi, epigramele lui Voltaire, Racine, Scaron, Boileau şi ale lui Piron — cum e cea cu Academia franceză, cum e aceia împotriva lui Voltaire:

„Pardon, messieurs du parterre,
Si j'ai pris mon vol trop haut,
Ce n'est qu'un **vol terre à terre**
Qu'il vous faut".

Baudelaire a scris şi el epigrame şi epitafuri. Iată o pildă.

L'esprit conforme

„Les Belges poussent, ma parole!
L'imitation à l'excés,
Et s'ils attrapent la vérole,
C'est pour ressembler aux Français [1])"

Şi la noi, de altfel, uriaşul Nicolae Iorga n'a făcut epigrame? Despre un închipuit scriitor maestrul Iorga spunea:

„El nu scrie,
Publică!"

PRONAUS': DIBUIRI

Unii dintre părinţii literaturei noastre româneşti au scris şi epigrame. Puţini şi puţine. Iată una aproape necunoscută a lui Ion Văcărescu.

Unei poete

Frumoasă! Poetă! Cusuru-i se tace:
Ea îşi face obrazul, prin alţi versuri face.

Şi alta de **Antioh Cantemir:**

Că eşti cuminte, Brute, toţi oamenii gândesc,
Că eşti un nerod însă, eu nu mă îndoiesc;
De-or întreba pricina, o pot spune de rost:
Când taci tu eşti cuminte, iar când grăeşti, un prost.

---

1) Loeuvre poétique de Charles Baudelaire, introduction par Guillaume Apollinaire.

In această epigramă de temelie a lui Antioh Cantemir, trebue căutată taina multora dintre catrenele publicate, în vremile mai nouă, de diferiţi autori...

Vincenţiu Babeş a scris o epigramatică :

Naţiune fără naţionalitate
Este o rugăciune fără pietate,
Un **vulture** care aripe nu are
Prea mişea făptură, schimonositură.

Marele poet Alexandru Macedonschi a scris multe epigrame, dintre cari n'a rămas decât aceia adresată lui Mihail Eminescu, care i-a făcut maestrului atâta tort în viaţă, fără să fie atât de vinovat.

Şi aceasta nu trăeşte prin valoarea ei inexistentă, ci prin scandalul ce a iscat. Celelalte sunt slabe :

Lui Tradem

„Am auzit al tău lătrat,
Dar el deloc nu m'a mirat :
Destulă vreme ţi-am dat pâine,
Să ştiu prea bine că eşti câine".

In alta, ironizează Teatrul Naţional, că este aşezat între două latrine, glumă căsnită şi odoriferă.

In general : lucruri prea mici — pentru un atât de mare artist.

Cunosc o epigramă nepublicată de poet, la alcătuirea căreia am fost martor. Maestrul voia să ne cetească „Thalassa". Poftise mai mulţi scriitori şi, printre ei, pe o veche slăbiciune a sa, Carol Scrob, care contrafăcea pe literatul, publicând, pe vremea aceea, romanţe de „Micul dor". El ar fi avut soţia evreică. Toată lumea venise, numai cel mai neînsemnat şi mai ne la locul lui dintre toţi, numitul Carol Scrob, nu se arătă. Atunci Maestrul, necăjit din cale afară, trimise servitorul să-i cumpere o carte poştală. O scrise şi i-o trimise, după ce ne-o ceti în gura mare, satisfăcut :

„Am cunoscut pe Carol Scrob :
Era al cântecelor rob ;
Acum cunosc pe Carol Scrob :
Al balabustei sale rob".

...Maestrul îşi închipuise că nu l-a lăsat biata nevastă-sa să vie.

Să uităm că maestrul Macedonski a scris epigrama, pe care duşmanii săi au socotit-o îndreptată împotriva lui Mihail Eminescu, să uităm chiar că autorul nopţilor româneşti a scris vre-odată epigrame.

In epoca de dibuire a epigramei româneşti s'au mai manifestat şi alţii, scriitori sau simpli diletanţi, fără ca să producă lucruri de seamă. Ciudat că, adesea, nescriitorii au nimerit-o, în vremea aceea, mai bine decât oamenii de talent şi de cultură. Putem cita, de pildă, epigrama adresată unui preot, pe care unii o atribue lui Teodor M. Stoenescu, alţii actorului Ştefan Vlădescu şi, cei mai mulţi, unui autor necunoscut :

„In această groapă
Zace un sicriu,
In sicriu un popă
Şi-'n popă rachiu".

CONST. RÎULEŢ

(Sfârşitul în numărul viitor)

Bătăliile din Africa, sub lumina anglo-americană :

Pe ce lauri se culcau anglo-americanii în Noembrie 1941 ; „*Daily Herald*", *Londra, 21 Noembrie 1941* :

„Atacul nostru nu se va mărgini de data aceasta la Bengazi, ci trebue lărgit până la ocuparea Siciliei şi Sardiniei".

CINE PRIMEŞTE UN NUMĂR „DIN ROMÂNIA EROICĂ" SE CONSIDERĂ ABONAT

Victoria iudeo-bolşevico-anglo-saxonă, o imposibilitate morală

Evenimentele din Africa ne fac să ne gândim la o serie de fapte cari nu pot fi lăsate fără a fi relevate cu toată atenţia.

Anglo-americanii au devenit de fapt stăpânii colonilor franceze şi italiene.

Să ne oprim puţin asupra trecutului apropiat. Evenimentele anilor din urmă ne vor sluji pentru a ne da seama de ce se poate întâmpla de acum înainte.

Ne aducem aminte că Liga Naţiunilor, care nu era altceva în fond decât o asociaţie iudeo-anglo-saxonă pentru dominarea mondială, al cărei joc îl făcea din răsputeri şi Franţa iudaizată şi coruptă, a luat sub protecţia ei configuraţia geografică rezultată din marele război trecut; că aceeaş ligă dominată de iudaism propaga din răsputeri pacifismul şi dezarmarea.

Nu numai atât. Ştim că această ligă, adică în fond iudeo-anglo-saxonii, secondaţi de Franţa iudaizată şi de sateliţii lor, făcea în mod inconştient jocul bolşevismului.

Grija cea mare a Angliei era de a cultiva rivalitatea dintre Franţa şi Germania, de a împiedica unificarea Europei, de a paraliza mişcările tinereşti de regenerare din Italia, din Germania, din Japonia, de pretutindeni.

Şi toate acestea, în fapt, în profitul iudaismului şi pregătind, cu o totală inconştienţă, cel mai mare dezastru ce a putut vreodată pândi cultura şi civilizaţia europeană şi mondială.

CAMUFLĂRI MOSCOVITE

Pentruca să ne dăm seama de totala rătăcire în care înotau protagoniştii răposatei Ligi a Naţiunilor, să mai reamintim câteva din isprăvile acestei ligi, examinate în lumina evenimentelor de astăzi.

Uniunea Sovietică era crezută pe cuvânt. Trona la Liga Naţiunilor, pentru a adormi vigilenţa viitoarelor victime.

Ca un dig sigur în contra unei eventuale agresiuni sovietice se pusese la cale o alianţă polono-română. Liga Balca-

nică, Mica Înţelegere trebuiau să menţie ordinea şi statul-quo din aceste părţi.

Astăzi, când ne uităm înapoi, ne putem da seama de caducitatea acestor hilariante năzuinţe defensive.

O TOTALĂ OPACITATE

In schimb popoarele sănătoase, însănătoşite sau pe cale de însănătoşire, organizau în surdină adevărata defensivă şi iniţiau adevăratele elanuri de progres, şi forţa militară care să împiedice dezastrul în perspectivă. Şi aceasta, cu o totală opoziţie a democraţiilor ligiste, în frunte şi la remorca iudeo-anglo-saxonilor.

O cumplită frenezie de sinucidere, o orbire totală, au cuprins totalitatea democraţiilor occidentale şi pe sateliţii lor.

In timpul acesta, totuş, cu toată opoziţia locvace şi sinucigaşe, a democraţiilor, forţele salvatoare se profilau din adâncuri şi înlăturau un mod irezistibil orice piedică din calea lor.

SE PREGĂTEA DEZASTRUL

In timpul ce Italia mai întâi, şi apoi alături cu Germania, creşteau în putere şi prestigiu, Franţa ajunsese la un guvern Leon Blum şi la frontul popular; Spania, la revoluţie, şi ambele, pe marginea prăpastiei.

Aliaţii orientali nu erau pândiţi de o soartă mai puţin tristă. Dela Marea Nordului şi până la Egipt, toate statele erau pe marginea prăpastiei. Finlanda, Statele Baltice, Polonia, România, etc., îşi aveau soarta pe deplin pecetluită.

GARANŢII ASASINE

Să reamintim, tot în lumina evenimentelor de astăzi, garanţia frontierelor acestor state, trâmbiţate de iudeo-anglo-saxoni şi de Franţa jidovită. Toate statele garantate au devenit victimile acestor „garanţii". Şi nu numai în Europa, ci şi în celelalte continente garanţiile acestea au ajuns la rezultate contrare.

Italienii nu aveau intenţia de a ocupa întreaga Abisinie. Au ocupat-o în întregime numai graţie opoziţiei integrale si boicotului organizat de Liga Naţiunilor. In Asia, Japonia a

fost ajutată în acelaş chip ca să răstoarne total starea de lucruri de până acum. Democraţiile anglo-saxone au făcut să cadă victime toate statele cari aveau colonii în aceste părţi şi să fie izgonite din posesiile lor seculare, în profitul asiaticilor.

PROFEŢII MINCINOASE

In timpul acesta toate profeţiile italo-germane se realizau, pe când, toate cele ale iudeo-anglo-francezilor se spulberau în vânt.

Pentru aceste democraţii, fascismul era dela început ceva trecător şi foarte caduc. Nu lipseau nici comploturile în contra lui Mussolini. Naţional-socialismul era privit cu aceeaş superficialitate.

După fiecare progres al germano-italienilor se profeţea însă că acela va fi ultimul, şi după fiecare profeţie de acest fel urma alte desminţiri, alte realizări şi mai răsunătoare, până ce am ajuns la declanşarea actualului război.

Profeţia cea mare era că acest război trebuia să ducă la pedepsirea recalcitranţilor, a **„turburătorilor păcii europene"**. Odată cu declanşarea războiului s'a isprăvit cu cuceririle fără vărsare de sânge. Incepea epoca ispăşirilor.

Am văzut şi epoca ispăşirilor. Rând pe rând cădeau Polonia, Norvegia, Belgia, Olanda, Luxemburgul, Iugo-Slavia, Grecia, seduse de acelaş miragiu al mincinoaselor profeţii ale iudeo-anglo-americano-francezilor. Iar în cele din urmă se prăbuşeşte Franţa însăş, sub greutatea aceloraşi păcate cari nu iartă, cari nu puteau să ierte.

FRANŢA DUSĂ LA DEZASTRU

Fiecare prăbuşire era ultima. Dar venea în mod iremediabil alta. Prăbuşirea Franţei a fost cea mai răsunătoare şi cea mai plină de consecinţe dezastroase pentru democraţii.

Dar, în ce priveşte Franţa, s'a găsit un om care a oprit avalanşa în drum: **Mareşalul Pétain**. Intuiţia lui Pétain cu privire la realităţile epocale prin cari trecem erau de natură de a salva Franţa şi Europa.

O simplă privire înapoi ne va convinge de acest adevăr.

Franţa îşi salvase coloniile şi flota şi rupsese cu jidovimea şi cu anglo-saxonii. Prin politica lui Pétain-Laval, Franţa îşi pregătise terenul pentru refacere, pentru colaborarea ei la purificarea şi salvarea Europei, a culturii şi civilizaţiei mondiale de imensele pericole ce le pândeau.

Franţa sub conducerea Mareşalului Pétain pornise pe adevăratul drum. Dar spiritul iudeo-bolşevico-masonic din interior continua să lucreze. Coadele de topor au dus la ocuparea Africei de Nord, la pierderea coloniilor, şi a flotei de război.

Oricari ar fi asigurările anglo-americane, această lovitură e zdrobitoare pentru Franţa. Nu se poate compara în nicio privinţă cu dezastrul suferit de Francezi în războiul cu Germania.

Atunci Franţa îşi pusese premisele pentru o totală refacere. Astăzi Anglo-americanii i-au dat ultima lovitură, lovitura de graţie.

Situaţia eşită din armistiţiu asigura Franţei, în cazul cel mai rău, coloniile şi flota care i-ar fi putut fi de mare ajutor.

Dacă, în urma armistiţiului, coloniile franceze ar fi putut rămânea la viitoarea conferinţă a păcii în afară de discuţie, astăzi apare ca exclus ca aceste colonii să nu fie aduse la masa verde.

Astăzi Franţa a pierdut tot. A rămas la discreţia ambelor tabere beligerante, ca o biată barcă bătută de toate vânturile protivnice.

VINE PRĂPĂDUL!

Franţa a fost ultima victimă a prăbuşirii generale care a pândit pe toate statele cari s'au mişcat în sfera iudeo-democraţiilor şi a Ligii Naţiunilor. Prăbuşirea aceasta a pus vârf tuturor celorlalte prăbuşiri. Toate profeţiile iudeo-masonice au eşit pe dos.

Şi astăzi, cu tot eroismul popoarelor axei, stăm în faţa pericolului catastrofal care ne ameninţă dela nord. Şi ne-a fost dat să vedem pe anglo-saxoni dând concursul lor duşmanilor omenirii şi lucrând din răsputeri pentru propria lor prăbuşire.

Se constată deci, în ce priveşte trecutul, că democraţiile iudeo-masonice au mers tot îndărăt; pe când puterile tinere cari constituesc axa, puterile „turburătoare ale ordinei inter-

naţionale" sacrosancte, rezultată din războiul trecut, au mers din triumf în triumf, că după fiecare triumf li se răspundea în mod stereotip : acesta e ultimul ; începe sancţionarea, ispăşirea.

Dar ispăşirea se amâna după fiecare prăbuşire iudeo-anglo-saxonă. Şi se amâna mereu, chiar şi după prăbuşirea Franţei şi continuă a se amâna şi în timpul de faţă.

Incorigibilii victoriei iudeo-anglo-saxone nu se pot vindeca de această maladie, de acest miraj, pânăce nu ovr vedea prăbuşirea totală, dezastrul din care nu va mai fi eşire.

Argumentele rămân mereu aceleaşi : **Aceasta e pentru ultima oară** ; vine revanşa. S'a mers până acolo, că anglo-americanii, şi împreună cu ei şi alţi europeni, au fost zvârliţi din Asia ; că Europa a devenit o fortăreaţă inexpugnabilă ; că armatele axei sunt departe în teritoriile inamice.

Şi cu toate acestea orbirea persistă ; prăbuşirea vine, nu pentru iudeo-anglo-saxoni, ci pentru puterile axei.

Orice înfrângere se denaturează şi orice victorie trecătoare se exagerează.

Din debarcarea anglo-americană din anul trecut în Africa s'a făcut o sărbătorire a victoriei în toată lumea iudeo-anglo-saxonă. Eliminarea germano-italienilor din acelaş continent, după şase luni de eroică rezistenţă în condiţiuni extrem de grele, a dat prilejul unei sărbătoriri asemănătoare. Se mai aşteaptă acum numai ciocnirea fatală şi apoi... **Prăpădul !**

Prăpădul ! Dar pentru cine şi cum ? Nici într'un caz prăpădul nu se poate sălăşlui în rândurile tinerelor popoare ale axei. Ritmul evenimentelor de până acum nu-şi poate schimba cadenţa.

Numai pe iudeo-anglo-saxoni îi poate aştepta ultima lovitură, lovitura de graţie : **Dezastrul final,** care să încoroneze toate căderile lor de până acum.

Nu se poate altfel. Acesta e ritmul evenimentelor. Lumea nu se poate întoarce pe urmă ei. Nu se poate reface ce a fost. Ideologia animatoare a popoarelor axei nu poate fi înfrântă. Această ideologie stă la baza dezvoltării viitoare a omenirii ; este singura ei garanţie de viitor. Nu poate fi zdrobită de strigoii trecutului perimat. Din contră, această ideologie va trebui să pue stăpânire pe toate popoarele, inclusiv pe popoarele anglo-saxone cari astăzi îşi irosesc puterile pentru a o extirpa.

PRĂPĂDUL VINE DAR NU PENTRU PUTERILE AXEI

Anglo-saxonii nu pot câtiga victoria. Ar fi să se întoarcă lumea pe urmele ei, să se sanctifice toate crimele trecutului, toate întreprinderile arbitrare, toate sclavagiile instituite pe glob ; ordinea internaţională pe care a instituit-o pirateria războaelor trecute pe apă şi pe uscat ; asigurarea aservirei popoarelor în profitul celor mai tipici reprezentanţi şi protagonişti ai mercantilismului universal şi ai crimei organizate.

RĂZBOI DE IDEOLOGIE

Războiul actual e un război de ideologie. Chestiunea de a se stabili un echilibru de forţe între puterile anglo-saxone şi puterile axei e o chestiune secundară. Litigiul cel mare, care se desbate acum pe câmpurile de bătălie ale giganticului război la care participăm, este acela **de a se decide cine va stăpâni lumea : sălbăticia moscovită remorcată de iudeo-masoni, sau naţionalismul sănătos şi spiritualitatea creatoare ale cărei şampioni sunt puterile cari fac parte din pactul tripartit.**

S'a isprăvit cu forţa brută care decidea în raporturile interne şi internaţionale ale popoarelor; cu exploatarea a om pe om, a popor pe popor. Toate popoarele vor fi chemate la muncă creatoare, la valorificarea lor ca puteri constructive.

S'a isprăvit cu parazitismul intern şi internaţional, cu statele parazite latifundiare, cu aşezările omeneşti cari le cultivau. Aceasta e profeţia ; acesta, catehismul puterilor cari luptă în pactul tripartit, al acelora cari au ajuns la conştiinţa de sine şi de rolul lor mondial.

Această lume nouă nu se poate stabili pe victoria anglo-americană şi nici pe aceea a iudeo-bolşevicilor de structură mongolică, dela răsărit.

Această lume nouă nu poate fi instaurată decât de victoria decisivă, strivitoare, a puterilor din pactul tripartit. Nu puterile acestea înseşi vor câştiga victoria finală ; această victorie va fi câştigată de ideologia lor animatoare. Aici stă se-

cretul victoriilor ei de până acum şi acela al victoriilor lor de mâine.

Ceeace ne-a fost dat să vedem până acum nu a fost decât cursul evenimentelor în raport cu necesităţile timpului prin care trecem.

SOLDAŢII AXEI POARTĂ VICTORIA IN INIMA ŞI SUFLETUL LOR

Soldaţii puterilor axei poartă victoria definitivă în puterea armelor, pentrucă se găseşte sălăşluită în inima şi sufletul lor, pentrucă ei nu sunt decât vehicolul prin care această lume nouă, această nouă ordine universală mai bună şi mai dreaptă, mai aproape de justiţia imanentă, caută să se involueze în materie, să capete trup şi consistenţă în lumea materială.

GERMENII UNUI STRĂLUCIT VIITOR

Deaceea nici iudeo-bolşevismul moscovit şi nici lumea anglo-saxonă nu va fi aceea care va dicta pacea de mâine. Aceasta ar fi o imposibilitate morală. Aceasta nu ar putea avea loc decât în cazul când popoarele civilizate ale globului ar fi coapte pentru o nouă aruncare într'o noapte de ev-mediu milenară.

Tinerele popoare ale axei nu au dovedit prin nimic însă că au ajuns într'o astfel de decreptitudine. Dincontră toată desfăşurarea evenimentelor au dovedit că ele poartă în sânul lor puteri nebănuite, germenii unui strălucit viitor.

DIN ADÂNCURI NEPĂTRUNSE

Cea mai elocventă dovadă că aceste popoare nu pot cădea o avem în renaşterea, în regenerarea lor naţională, în purificarea lor internă, în elanul lor tineresc. Avem dovada în apariţia conducătorilor lor geniali, chiar în momentul când se pregătea moartea Europei şi a lumei civilizate.

Aceşti conducători nu puteau apărea tocmai la momentul oportun, nu puteau eşi din neant, din marele necunoscut, pentruca să facă un moment umbră pământului şi apoi să dispară fără de urmă. Spiritul creator nu se manifestă prin astfel de jocuri.

Aceşti conducători au eşit din adâncuri nepătrunse, au prins corp într'un moment crucial al popoarelor lor, al omenirii întregi, pentruca să încadreze sufletele colective, să le pue în valoare, să formeze unitatea indestructibilă care să le ducă la victorie.

Sunt puteri incomensurabile cari au fost puse în linie de bătae. Deaici vine vigoarea inegalabilă a popoarelor regenerate şi unite în pactul tripartit. Această vigoare, această forţă spirituală fără precedent în istorie numai începutul sfârşitului nu-l poate denota.

O LUME INTUNECATĂ

Dacă Europa ar fi fost menită pieirei, dacă Japonia nu ar fi destinată a realiza „Asia a asiaticilor", nu s'ar fi ivit Mussolini şi Hitler ş ceilalţi conducători de pretutindeni cari să conducă popoarele regenerate spre limanul mântuirii, tocmai în momentul când erau mai puţin înarmaţi şi când dezastrul, în aparenţă iremediabil, le atârna deasupra capului.

Cu totul altfel stau lucrurile cu bolşevicii şi cu puterile anglo-saxone. Puterile lor sunt fructul unei lumi întunecate. Progresele pe cari le-au realizat şi cu cari vin înarmate în luptă se datorează unei stări înapoiate a omenirei. Sunt produse şi câştiguri perimate cari nu-şi pot avea locul în lumea nouă care se naşte, în epoca de renaştere universală care bate la porţile vieţii.

Insula britanică a ajuns stăpână pe glob prin piraterie. Mongolii moscoviţi, prin violenţe şi crime. Iar Statele unite nu sunt decât un conglomerat incoherent de rase, fără altă busolă decât mercantilismul care le uneşte pe toate. Şi peste toţi aceştia pluteşte spiritualitatea spurcată, diabolică a iudei.

Cum ne putem închipui că un asemenea conglomerat va pune definitiv stăpânire pe glob şi va lua în mâini sceptrul lumii!

PURIFICAREA IN FOCUL SUFERINŢEI

In actuala epocă de dezvoltare a omenirii nu se pot făuri victorii pe asemenea baze. Această victorie sperată nu e decât un miragiu înşelător cari se flutură pe dinaintea victime-

lor, pentruca justiţia imanentă să ajungă la alte scopuri, la scopuri pe cari ele nu le pot înţelege.

Este clar ca lumina zilei. Totul demonstrează că nu se poate înlocui lumea tânără fascisto-naţional-socialistă ; ideologia popoarelor regenerate, prin barbaria moscovită sau prin mercantilismul iudeo-anglo-saxon ; că nu se poate trece guvernarea lumii în mâna acestor pleve umane.

Dar trebue să fim puşi la grele încercări. Trebue să fim purificaţi de miasmele pe cari am putea să le mai cultivăm. Trebue să fim făcuţi, prin trecerea prin focul suferinţei, demni de măreţul rol eroic ce ne rezervă viitorul.

Acesta este şi nimic alt, rolul iudeo-masonilor, al bolşevismului moscovit, al anglo-saxonilor, al tuturor acelora cari se pun deacurmezişul nouei involuţii a spiritului în materie, care constitue raţiunea de existenţă a actualului război.

Toţi lucrează din răsputeri pentru a purifica şi pune în valoare pe şampionii ei şi pentru a asigura dispariţia de pe glob a celor ce poartă în sufletul lor în mod iremediabil trecutul perimat.

ITALICUS

Bătăliile din Africa sub lumina anglo-americană :

„Straits Times", 4 Decembrie 1841 :

„S'a dovedit acum totuşi că metoda britanică de propagandă este cu totul de neînţeles pentru un muritor obişnuit. Dacă urmăreşti dările de seamă ale presei noastre şi discursurile personalităţilor suspuse dela începutul bătăliei din Libya şi până acum, comparând cele susţinute cu întâmplările reale, nu mai ştii să-ţi lămureşti contrazicerile. Deschiderea campaniei a fost subliniată de cea mai neobişnuită gălăgie propagandistică întâlnită până acum. S'a strigat victorie până la răguşeală, înainte ca ea să fi fost cucerită. Te întrebi acuma dacă conducătorii britanici nu s'au bucurat cumva prea de vreme, când au aşteptat un vals al blindatelor engleze menit să ducă în 48 de ore la victorie. Conducătorii Angliei au subevaluat foarte mult forţele lui Rommel. Am dat încă odată lumii întregi prilej de a râde".

† Dr. Ion Băltariu

La 23 Martie 1943 a încetat din viaţă la Aiud un mare român, un patriot desăvârşit şi un preţios colaborator şi susţinător al revistei noastre: *Dr. Ion Băltariu.*

Vestea a venit târziu şi a căzut ca un trăsnet din senin. In pelerinajele noastre, de câte ori treceam prin Aiud, nu se putea să nu facem lung popas la casa lui; să nu ne încălzim la razele binefăcătoare ale sufletului său, veşnic tânăr şi dinamic Nimic nu trăda un sfârşit apropiat. Nu ni s'a plâns niciodată de nimic. A suferit în tăcere şi a dispărut modest şi pe neobservate, după cum a trăit. Nu am avut nici măcar consolarea de a lua parte la funerariile sale, de a-i transmite un ultim salut.

Dr. Ion Băltariu s'a născut în comuna Frâne, Jud. Târnava Mare, la 16 Aprilie 1881. A făcut liceul la Blaj. Doctoratul în drept şi l-a luat la Cluj şi cenzura de avocat, la Budapesta.

După terminarea studiilor, a fost avocat la Alba Iulia.

Numai după un an dela începerea carierii sale de avocat a izbucnit primul război mondial, cu care ocazie a fost dus pe frontul din Galiţia unde a căzut prizonier la ruşi, cari l-au ţinut 7 ani.

Dupăce a intrat ca voluntar în armata română, a fost trimis ca şef conferenţiar în Rusia şi Asia pentru a angaja voluntari. In calitate de conferenţiar şi de preşedinte al voluntarilor ardeleni, alături şi de ceilalţi bravi conducători, a alcătuit corpul voluntarilor ardeleni pentru patria mumă.

După izbupcnirea revoluţiei bolşevice, pentru a scăpa de urmărirea bolşevicilor, a trebuit să se apere cu arma în mână prin pădurile şi pustietăţile Siberiei.

Bolşevicii totuş au reuşit să-l prindă împreună cu ordonanţa şi să-l ţină închis timp de o lună, în care timp, din cauza mizeriei negre şi a relelor tratamente, s'a îmbolnăvit. A fost internat la Moscova împreună cu înalţi prelaţi şi principi. In această nouă închisoare, pe lângă că viaţa îi era în primejdie în orice moment, era pus alături cu nobilii lui însoţitori la lucrările cele mai înjositoare.

Din această închisoare a scăpat cu ajutorul unui medic, care l-a declarat bolnav grav şi aproape de sfârşitul vieţii.

Sosind în ţară, şi-a redeschis biuroul de avocatură din Alba ullia. După doi ani însă a fost numit notar public la Aiud, în care calitate a funcţionat timp de 19 ani, până în momentul morţii sale.

Dar Ion Băltariu nu era numai omul îndeplinirii datoriei în ogorul strict al funcţiei sale. Era omul de cultură care, din cauza modestiei şi izolării sale, nu a dat neamului său, atât cât ar fi putut da, graţie largilor lui posibilităţi.

In afară de munca de biurou, el îşi închina zilele şi chiar nopţile, activităţii literare şi ştiinţifice.

A publicat *Tripticele* din Transilvania şi *Instituţii Juridice* din aceeaş provincie. Cea mai mare parte din operă i-a rămas însă în manuscris.

Din înalt imbold patriotic a colaborat la mai multe reviste juridice, la Revista Notarilor Publici, la România Eroică şi, într'o vreme, la Universul.

Deşi timpul îi era extrem de preţios, a găsit vreme să lucreze şi în ogorul vieţii sociale: A fost preşedintele Ligii Anti-

revizioniste din circumscripţia Aiud, Preşedintele Cercului Francez şi Vicepreşedinte al filialei Crucii Roşii Aud.

In calitate de Preşedinte al Voluntarilor a fost decorat cu Ordinul Ferdinand I Rege al României cu spade şi cu decoraţia franceză: Ofiţer al Instrucţiunii Publice Franceze.

Boala pe care a adus-o cu sine de prin stepele Siberiei i-a săpat însă existenţa. De mai mulţi ani suferea de acute crize de ficat. Ocupaţiile de zi şi de noapte nu-i dedeau răgazul necesar ca să-şi caute de sănătate. Suferea în tăcere, şi fără să se plângă. Până ce, la 23 Martie 1943, suferinţa i-a curmat firul vieţii.

A murit în plenitudinea puterilor sale spirituale. Ne-a părăsit înainte de vreme şi fără să-şi fi putut da în mod integral obolul acţiunii sale creatoare în măsura în care ar fi putut să o facă, dacă nu ar fi fost răpit prematur şi dacă împrejurările vitrege nu i-ar fi stat piedică.

Noi cei dela România Eroică păstrăm un moment de adâncă reculegere în memoria lui şi vărsăm o lacrimă ferbinte pe mormântul lui prematur deschis. Ii vom păstra o veşnică amintire. Iar văduvei şi familiei sale neconsolate le trimitem expresiunea celor mai calde condoleanţe, asigurându-i că suferim alături de ei pentru ireparabila pierdere pe care au suferit-o, ferit-o.

Cel ce a cunoscut pe defunctul, Dr. Ion Băltariu, în intimitatea sa, îşi dă seama de marele gol ce-l lasă în jurul său.

Ne găsim în faţa unei pierderi care nu va putea fi prin nimic înlocuită.

ROMÂNIA EROICĂ

Bătăliile din Africa sub lumina anglo-americană:

SURPRIZA CEA MARE

N„ew-York Herald Tribune", 25 Ianuarie 1942:

„Ştirea că Generalul Rommel a pornit pe neaşteptate împotriva urmăritorilor săi şi că a trecut la atacul plănuit de el, ne-a lovit ca un trăsnet.

Cronica

OCTAVIAN GOGA

La 7 Mai 1943 s'au împlinit cinci ani dela moartea lui Octavian Goga. S'a comemorat anul acesta cu mai mare emoţie tristul eveniment. Faptul e lesne de înţeles. Octavian Goga e un stindard care continuă să ne călăuzească şi de dincolo de mormânt. Insemnătatea trecerii printre noi a celui care-şi doarme somnul de veci în mausoleul dela Ciucea printre streini o ştie fiecare, dela cel mai tânăr şcolar şi până la cel mai în vârstă dintre noi. Cântecul lui nu a fost decât un sbucium al neamului său şi fiinţa sa spirituală era integral fixată în ideea naţională şi de purificare de rasă care astăzi a pus stăpânire pe întreaga Europă, pe întregul glob şi se desbate cu valuri de sânge pe câmpurile de bătălie.

A fost unul din rarii bărbaţi care a ştiut să citească clar în evenimente, dar care, din nenorocire, caşi alţii, caşi noi cei dela „România Eroică", nu a găsit ascultare la timp, pentru a feri ţara de dezastre şi pentru a-i pregăti la timp piedestalul de înălţare.

Ultimul său cântec, cântecul său de rămas bun, care se poate rezuma în cuvintele: *„Nu mă gândesc la ce am făcut, ci la ce aş fi putut face"*, trebue să ne dea de gândit. Câte nu ar fi putut face, dacă ar fi fost lăsat să facă, dacă ar fi fost înţeles de contimporanii lui!

Dar luptele sterile din arena vieţii publice i-au măcinat energiile. Câţi dintre noi nu ne găsim sau nu ne vom găsi la marginea vieţii în situaţia de a scoate strigătul amar pe care l-a scos marele nostru poet *Octavian Goga : Ce aş fi putut face!* Câte energii nu se risipesc zadarnic sau se pierd în lupte sterile, în rivalităţi stupide!

Nu ne dăm seama că bogăţia adevărată a neamului stă în energia spirituală, în puterea creatoare a fiecăruia din fiii lui, că aceasta e singura, adevărata şi nesecata lui comoară, adevăratul ogor care fructifică la infinit şi pe care trebue să-l păstrăm şi cultivăm cu religiozitate.

In loc de a ne dedica acestei opere fecunde, singura dătătoare de viaţă, singura salvatoare, noi ne risipim şi ne paralizăm reciproc şi la sfârşitul vieţii constatăm că nu am rodit

cum am fi putut să rodim şi că suntem puşi în situaţia de a exclama ca marele Octavian Goga, fără a mai putea îndrepta ceva : *Ce aş fi putut face!*

Avem multe de adus la îndeplinire. Prefaceri gigantice sunt la ordinea zilei. Fiecare energie românească trebue să fie întreagă şi neştirbită la postul său.

Ultima poezie a lui Goga e un testament naţional.

ANIVERSAREA NAŞTERII ROMEI ŞI SERBAREA NOASTRĂ NAŢIONALĂ 10 MAI

Sunt câţiva ani de când am scris în aceste pagini că Serbarea naţională a Italiei, *Naşterea Romei*, ar trebui să fie şi propria noasrtă serbare. Naşterea Romei nu are o semnificaţie mai mică pentru noi decât pentru italieni.

Presa noastră a vibrat puternic la această aniversare, după cum se cuvenea. Dar suggestia noastră ca *„Naşterea Romei"* să însemneze şi naşterea noastră a rămas fără urmare.

Fraternizarea româno-italiană îşi urmează însă evoluţia ei. Unificarea noastră spirituală e pe drum. Am fost impresionaţi de un fapt care nu poate fi lăsat fără a fi scos în evidenţă ca un simptom al vremii.Cu ocazia serbării noastre de 10 Mai radio Itaila a vorbit despre sărbătoarea noastră naţională spunând acelaş lucru, caşi noi cu câţiva ani în urmă.

Ideea de rasă şi unificarea latină sub acelaş stindard spiritual începe să prindă teren.

Să sperăm că latinitatea va fi în curând un singur bloc şi că la formarea acestuia vom fi contribuit cu toate puterile noastre.

EXPOZIŢIA ROMÂNO-GERMANĂ

Cu începere dela 15 Aprilie şi până la 15 Mai 1943 a funcţionat la Bucureşti, în palatul Muzeului dela Şosea o extrem de interesantă expoziţie de căi de comunicaţie şi autostrăzi, română şi germană.

Vizitatorul acestei expoziţii pleacă cu o puternică impresie despre ce va fi Europa şi România, din punct de vedere economic şi al circulaţiei, în urma câştigării victoriei.

Nu numai atât. Vizitatorul îşi dă seama, în uurma probelor palpabile ce i se pun înainte, despre imposibilitatea de a fi în

frânte puterile axei. Puteri constructive nemăsurate sunt puse în funcţie, cari nu vor putea fi paralizate de forţele adverse. Această jaralizare ar aduce după sine pierderi incomensurabile pentru economia, cultura şi buna stare universală.

Evoluţia omenirii merge înainte. Nu poate da înapoi. Şi vizitatorul pleacă dela expoziţie cu credinţa fermă că toate aceste splendide realizări vor fi mâine fapt împlinit.

ADUNAREA DELA BLAJ DELA 3/15 MAI 1848

Anul acesta serbarea aceasta a corespuns cu împlinirea a 250 ani dela naşterea marelui mitropolit *Inocenţiu Micu Klein*, întemeetorul aşezămintelor din capitala Târnavelor şi luptătorul neînfricat pentru drepturile poporului român din Transilvania.

A fost un prilej de a pune pe tapet, pe lângă suferinţele trecutului, imensul drum parcurs de atunci şi până acum, precum şi ceeace avem de realizat în viitorul apropiat.

Din nou Câmpia Libertăţii a răsunat de impetuoasa, irezistibila afirmare valahă. Din nou s'a demonstrat că în contra îndeplinirii idealurilor noastre naţionale, a dreptăţii şi misiunii româneşti pe aceste plaiuri, nu există putere care să-i poată sta în cale.

Cu toate suferinţele prezentului, sufletul lui Inocenţiu Micu Klein nu poate să nu fie mândru de ceea ce s'a făcut şi sigur de ceeace se va face.

MANIFESTĂRILE ARTISTICE

La Bucureşti expoziţiile plastice se ţin lanţ, iar teatrele sunt arhipline. E o febrilă şi rodnică activitate în domeniul artei. Indemnăm pe cititorii noştri din provincie să nu piardă din vedere, venind în capitală, de a le vizita. E şi acesta uhn document al vremii care îşi spune ferm cuvântul şi pe care nu-l putem trece cu vederea în lupta noastră de afirmare naţională.

REVISTE

Timocul în al X-lea an de apariţie. Primim la redacţie caetul I, anul X, 1943 al acestei excelente reviste, care apare la Bucureşti sub conducerea d-lor Florea Florescu şi A. Andrei.

E o revistă de luptă şi de afirmare românească.

Cu ani în urmă, chestiunea timocenilor aproape că nici nu se punea. Inglobarea lor în masa slavă ni se părea inevitabilă.

Dar „Timocul" a ţinut sus steagul ridicat cu vigoare acum nouă ani. Astăzi românii din Timoc şi cei de peste hotare fac obiectul preocupărilor noastre de fiecare zi.

Mai sunt încă multe de făcut. Dar „Timocul" va căuta să-şi facă datoria cu acceaş asiduitate şi spirit de sacrificiu, caşi în trecut. Ne promite solemn în articolul editorial al numărului ce ne stă în faţă. Şi cei nouă ani de rodnică activitate sunt o chezăşie sigură pentru viitor.

Timocenii, românii din fosta Jugoslavie şi românii din Balcani, în general ai căror exponenţi revista Timocul se găseşte a fi, trebuesc cu orice preţ aduşi la limanul mântuirii. E momentul suprem.

Revista Timocul e indispensabilă. Ocupă un loc care nu ar putea fi prin nimic înlocuit.

Spicuim intre subiectele interesante tratate în prezentul caet: *Adevărul asupra românilor din Serbia* de *C. Constante; Dela români din Serbia*, de *Giuglea; Institutul pentru românii de peste hotare*, de *Em. Bucuţa; Evoluţia teritoriului şi populaţiei Bulgariei*, de *R. R. T.* etc. *Cronici* şi *însemnări bogate.*

Copilul, revista asociaţiei pedagogice a învăţătoarelor dela şcoalele de copii mici din România, ne soseşte pentru prima oară la redacţie cu Nr. 4—6 an. X, Decembrie 1942—Ianuar-Februar 1943. A fost o revelaţie pentru noi. E o revistă dintre cele mai bogate mai instructive şi mai necesară. Mai ales astăzi când copilului trebue să i se dea cea mai mare atenţie şi când ne găsim la început de ev nou în viaţa neamului, preocuparea de copilul mic şi de aceia cari îl cresc trebue să treacă pe primul plan.

Ca exemplificare, reproducem câteva titluri: *Instituţii de educaţie preşcolară în Germania de azi*, cu ilustraţii în text, de *Victoria Georgescu-Tistu; Cultivarea atenţiei la copii*, de *Fl. Căcina; Materialul Agazzi*, cu planşe în text, de *Sultana Stoicescu*, etc.

Revista trebue citită pentru a ne putea da seama de

rolul ei creator. Nu trebue să lipsească dela niciun cămin românesc.

Tot pentru prima oară primim *„Revista Bucovinei"*, organ al societăţii pentru cultura şi literatura română în Bucovina, de sub conducerea d-lor Traian Cantemir şi Dragoş Viteanu. Din Nr. 4 an. II. pe Aprilie 1943, pe care avem posibilitatea de a-l consulta, rezultă că această revistă ocupă un loc de cinste în rândurile publicaţiilor cari ilustrează intens activitatea culturală a capitalei Bucovinei.

Bucovina Literară an. III. Nr. 48 din 2 Mai 1943, o altă valoroasă revistă din bogatul repertoriu cernăuţean, ne aduce articolul d-lui I. Mandiuc despre *Eminescu şi ridicarea ţărănimii.*

Problema ridicării ţărănimei e mai acută decât oricând. Articolul de fond al d-lui Mandiuc trebue să-şi găsească imitatori pe tot cuprinsul ţării. Evocarea lui Eminescu în legătură cu această problemă vitală e bine venită.

Satul, revistă de cultură pentru popor, de sub direcţia d-lui Andrei Udrea, anul XIII. Nr. 149, Aprilie 1943, deşi veche e pentru noi o noutate, intrucât o primim pentru prima oară. Materialul adecvat vieţii dela ţară face din revistă o aşezările noastre rurale. Vom urmări cu plăcere rodnica ei activitate.

Revista *Răsăritul*, cu Nr. 1-3, an. XXV, intră în al 25-lea an de apariţie. E un jubileu pentru care d. g-ral I. Manolescu, directorul şi fondatorul ei, impreună cu valoroşii lui colaboratori, se poate felicita. E încoronarea unei activităţi rodnice de un sfert de veac. Subscriem în totul finalul articolului de fond al d-lui Scarlat I. Preajbă privitor la acest eveniment şi însoţim „Răsăritul" cu toate urările noastre de imbelşugată şi îndelungă activitate.

Pagini Literare dela Turda publică în Nr. 5 an. IX. articolul de fond *Ştiinţa Modernă şi Tomismul*, de d. Ion Miclea. D-sa agită o problemă care se impune în cercurile filosofice, Filosofia lui *Toma de Aquino* fiind cunoscută ca o puternică pârghie a aşa zisului *realism critic.*

Spicuiri din Presă

Continuăm cu voci din presă despre „ROMANIA EROICA" [1])

Drapelul dela Arad an. XIII No. 34—35 din 15 Sept. 1941:

Revista clujană, pentru promovarea românismului, de sub direcţia d-lui COLFESCU-DELATURDA, cu numărul pentru Mai--August, intră în al cincilea an de există, desfăşurând în acest răstimp, o prodigioasă activitate.

Deşi această aniversare o găseşte în refugiu şi departe de plaiurile unde prinsese rădăcină, găsindu-se însăşi Ţara într'o situaţie excepţională, „România Eroică" totuşi a rămas aceeaşi tribună de gând şi suflet ardelean, care a fost. Şi, înfruntând toate greutăţile inerente unei situaţii ingrate, apare cu acelaş conţinut bogat, variat şi valoros, cu care a obişnuit dela început, pe cititorii săi, într'o formă îngrijită şi cu o sugestivă şi impresionantă copertă, demnă de trecutul revistei şi adecuat timpurilor de grea cumpănă.

Ii urăm revistei ardelene, de înaltă ţinută morală, care în noua situaţie în care se găseşte atât Ţara cât şi revista, şi-a impus un nou program de luptă, dar tot atât de demn ca şi cel până în prezent, succes şi viaţă lungă de rodnică activitate.

„NORD-VESTUL" din Cluj No. 77 din 4 Aug. 1940, ocupându-se de „România Eroică" într'un articol mai lung, conchide :

Intr'un stat de viitor, ceeace importă înainte de toate, este legătura sufletească între cetăţeni, şi spiritul care-i animează.

In România nu se înţelege suficient acest comandament capital. Trebuie să luăm lecţii în această privinţă dela Statele dinamice, dela Italia şi Germania.

Toate măreţele lor realizări se datoresc în primul rând propagandei intense pe care şi-o fac. Aceste state au ştiut să-şi creeze o puternică armată de misionari ai propagandei scrise şi vorbite...

Făcând abstracţie de presa din Capitală, care se mişcă într'un cadru binecunoscut de toată lumea, în Capitala Ardea-

---

1) „România Eroică" anul VI, Nr. 10—11 şi 12. Februarie-Martie şi Aprilie 1943.

lului apare o publicație cari n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui român, fie că ar aparține celei mai înalte sfere, fie că ar fi un umil locuitor al satului.

Urmărind această publicație în decursul celor patru ani de apariție și activitatea publicistică a directorului ei d. Ion Colfescu Delaturda, din scrierile sale, îți dai seama de foloasele incomensurabile pe care le pot aduce patriei adevăraților misionari ai scrisului.

Neonorocirea este însă că noi nu ne dăm bine seama de ceeace însemnează circulația ideii.

Ne facem o datorie de a atrage atenția publicului asupra acestei reviste și mai ales asupra remarcabilei personalități a directorului ei, d. Ion Colfescu Delaturda.

Toate problemele de stat își găsesc soluția în coloanele revistei, iar directivele politice în marele conjucturi istorice prin care trecem apar aici atât de luminos și convingător, încât putem afirma că nu există în publicistica românească un caz analog.

Bătăliile din Africa sub lumina anglo-americană:

In ajunul marei ofensive engleze din Africa, din Noembrie 1941, *Reuter*, Londra Noembrie 1941, transmite:

Reufer, Londra, 20 Noembrie 1941:

„Primul ministru Winston Churchill a transmis forțelor Imperiului Britanic din Africa de Nord un mesagiu care a fost citit în noaptea dinaintea începerii operațiunilor de luptă. Mesagiul spune: „Din ordinul Regelui exprim tuturor ofițerilor și trupelor încrederea Majestății Sale în bătălia extraordinar de importantă care îi așteaptă, în cursul cărei își vor face datoria cu un devotamen exemplar. Pentru prima dată în acest război trupele engleze și imperiale se vor opune Germanilor având o înzestrare suficientă de arme moderne de tot felul. Lupta însăși va influența desfășurarea viitoare a războiului. A sosit timpul să dăm cea mai puternică lovitură de până acum pentru victoria finală, pentru patrie și pentru libertate. Armata din pustiu poate să mai adauge cărții victoriei încă o pagină, egală ca valoare paginilor pe care stă scris Blenheim și Waterloo. Ochii tuturor națiunilor sunt ațintiți asupra voastră".

BIBLIOTECA ACADEMIEI

ADMINISTRATIVE

Toți știm că trecem prin timpuri grele. Munca noastră se cere ajutată și răsplătită.

«ROMÂNIA EROICĂ» roagă pe abonații săi să onoreze chitanțele ce li se trimet prin poștă, știind că înapoierea neachitate a acestor chitanțe, pe lângă că aovedește o regretabilă scădere din partea abonatului, ne cauzează pagube noui cari, date fiind sacrificiile pe cari le facem și greutățile de neînvins cu cari luptăm, nu pot fi lăsate fără sancțiune.

REDACȚIONALE

Cu acest număr „ROMANIA EROICA" intră în al VII-lea an de apariție. Nu facem niciun comentariu. Am lăsat să vorbească opinia publică.

Comentariile presei și mai ales ale celei din provincie, sunt o oglindă vie despre rolul ce joacă și poziția ce ocupă revista noastră.

Cronica Cărților se va face în numărul viitor.

Puterile anglo-saxone forțează imposibilul. Se pierde din vedere faptul esențial că, se naște o lume nouă, că se produc realități spirituale cari neagă restaurarea vechilor stări de lucruri și implică, în principiu, dispariția lor, ca forme de stat și ca puteri dominatoare.

ABONAMENTE: Instituții culturale, rurale Lei 500; Primării și notariate rurale, Lei 1.000; Primării urbane, Lei 2.000; Municipii, Instituții publice, particulare și Intreprinderi Lei 3.000; Particulari Lei 1.000; Susțineri dela Lei 5.000.

Lucrări de căpătâi de citit pe îndelete pentru timpurile prin care trecem:

ION COLFESCU-DELATURDA

«Viața morală a popoarelor și Războiul European, Cauze și Efecte». Bucureşti, Tipografia *«Poporul»*, 1916.

«Război și Civilizație», Cluj, Tip. *„Ardealul"*, Anul 1923.

«Spirit și Materie», Eroismul în viaţa de stat, Cluj, Tipogr. *«Ardealul»*, 1935.

«La răscruci de drumuri», Cluj, Tipografia *«Lumina»*, 1939.

«Pe drumul marilor prefaceri», Cluj, Tipogr. *„Renașterea", 1940.*

Sub tipar:

«Rasa și Geniul ei — Misionarismul românesc în Noua Europă» —.